

ШЕСТДЕСЕТ И ОСМО ЗАСЕДАНИЕ

София, четвъртък, 6 декември 1990 г.

(Открито в 15 ч. и 10 м.)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Да, започва заседанието. Колкото и да изглежда неудобно, заседанието започва. (*Удря по звънеца*) По данните за присъствието в така наречената присъствена книга 303 души са се подписали. Народните представители, които не са в залата, да побързат да влязат, защото ще се гласува. Ето че идват.

Дневният ред като проект е пред вас. Искате ли някой думата по проектодневния ред? Заповядайте.

АСЕН ЗЛАТЕВ: Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа народни представители! Настъпилата в България икономическа, политическа и социална криза безспорно се отразява и ще се отрази допълнително и върху здравето на нашето население, ще се увеличи болестността и заболяемостта от различни болести. Остра е необходимостта от цялостна и ефективна реформа в здравеопазването, което сега се намира в тежко състояние.

Оценявайки по достойнство приоритета на основните икономически закони, които се разглеждат сега във Великото Народно събрание, считам, че Бюрото на Народното събрание подценява значението на законодателните актове в здравеопазването. С темповете, които работим и градим законите, очевидно за законите за здравеопазването ще дойде времето в средата или в края на 1991 г.

Подкрепям категорично становището на Министерството на народното здраве и на министър Черноземски, и на Комисията по здравеопазването и спорта за бързи и решителни мерки, законодателни мерки.

Предлагам, господин председател, да извадите от забвение предложението за законопроект за корекция на съществуващия Закон за народно здраве, като първа стъпка в налагащата се очевидно реформа в здравеопазването.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Вие имате думата.

ИВАН ДОЧЕВ: Благодаря Ви, господин председателю. Предлагам в края на днешното заседание като последна точка независимо от това, кои от предложените точки ще бъдат разгледани, да изслушаме председателя на Комисията по изработването на нова Конституция на Република България. Считам, че Великото Народно събрание, чиято главна задача е изработването и приемането на нова Конституция на нашата страна, има право след 5-месечни заседания и дейност да чуе отчета на комисията какво е направено, какво ще се пра-

ви, как ще бъде разположена във времето работата по Конституцията и кога ще имаме проект за Конституция за обсъждане.

Моля уважаемите народни представители да подкрепят това мое предложение. Благодаря ви. *(Частични одобрителни ръкопляскания в залата)*

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Да, заповядайте.

ЦЕЗАР КАРАФЕИЗОВ: Уважаеми господин председател, дами и господа! Предлагам като последна точка или утре в дневния ред да докладва какво е направила Мандатната комисия и кога най-после тя ще се произнесе по законността на нашето Народно събрание. Чуват се думи, че се събират подписки за разпускане, а ние все още не сме чули доклада на Мандатната комисия.

Второ. Подкрепям предложението на г-н Продев всички ние, депутатите, които сме тук, да подпишем декларации за нашето минало във връзка с досетата през тоталитарното време. Постоянно вестници и народът говорят, ние трябва да излезем поне пред нас си с ясно определени декларации. Кога да стане това, да прецени Бюрото.

Трето. За четвърти път се изправям пред трибуната и настоявам, това направи и колегата Дочев, съгласно чл.76 от нашия правилник, Великото Народно събрание трябваше даже в едно от първите свои заседания да определи срок кога най-после ще се предложи проектът за новата Конституция, за да започне да работи по основната задача на нашето Велико Народно събрание. Това нещо и до ден днешен не е направено.

А тази Конституция действа. Моля да изпълним чл.76 от нашия правилник.

Четвърто, процедурно предложение. Предлагам да гласуваме поименно закона за изменение на Указ 56, тъй като аз лично считам, че това е едно голямо недонесче в нашето законодателство. И аз не мога да поема тази отговорност пред поколенията. Може това законче да е валидно 15 дни, но тези 70 години, които се вписаха вътре в него, те са валидни, дами и господа.

И последното процедурно предложение. Предлагам да се изгради най-после утвърдената Комисия по енергетика, съгласно чл.22 от нашия правилник. Трите събирания, които направи Комисията по икономическата политика и бяха разгледани въпросите на енергетиката, а това бяха датите 18 октомври, 15 ноември и 4 декември, много се извинявам към уважаемата Комисия по икономическата политика, нищо съществено не решиха. А те трябваше да определят размера на кризата и как ще се излезе сега, а не догодина. Затова аз настоявам, ние имаме утвърдена комисия и Бюрото на Великото Народно събрание да включи тези дни в дневния ред утвърждаване на Комисия по енергетика към Великото Народно събрание. Иначе ако тези процедурни въпроси, спо-

ред мен, нашето Народно събрание не ги извърши, така ще си мине нашата слава и както казват латинците, *sie transit gloria mundi* - така ще си отиде славата. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: И така, още предложения? Заповидайте висе.

МИРОСЛАВ ДЪРМОВ: Аз съм заместник-председател на Комисията по национална сигурност. Искам да помоля колегите, които са членове на тази комисия, спешно да се съберем в Кабинета на народния представител.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Дърмов, моля не излизайте. Бюрото не е решило това. Моля, седнете на мястото си, има пленарно заседание.

ПЕТКО ОГОЙСКИ: До Великото Народно събрание на Република България. Предложение от Петко Огойски, народен представител, едномандатен район номер 200: *(Чете)* Господа народни представители! Известно е, че на заседанията на така наречената "кръгла маса" на политическите сили е прието компромисното решение държавният глава на България да се нарича Председател или Президент, в зависимост от това кой го произнася. Сега, при наличието на законно избрано Велико Народно събрание смятам за съвсем неуместно да продължава това двойствено название. На основание всеутвърдената международна практика и традиция и във връзка със стремежа ни към приобщаване към общ европейски дом, предлагам Великото Народно събрание да приеме следното решение: "Държавен глава на Република България е президентът" *(Оживление в залата)*

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Председателят на Законодателната комисия г-н Джеров в залата ли е, или някой от името на комисията ще каже какво е състоянието на разглеждането на законопроекта за амнистията? Господин Джеров е тук.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Господин председател, дами и господа! Използвам случая, за да докладвам за състоянието на законопроекта за амнистията. Той беше поставен през миналата седмица за разглеждане в Законодателната комисия. С оглед на това, че трябваше да претърпи голяма преработка, ние го отклонихме. Днес, в десет и половина беше внесен в нова редакция. До времето, с което разполагахме, обсъждахме този законопроект, но становището на Законодателната комисия е, че има още твърде много да се работи по него. Поради това ще моля тази точка от дневния ред да не бъде включвана днес, а тя да остане евентуално за идващата сряда.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви за уточняването. И така, да се уточним по предложенията, които са направени и да преминем към гласуване на проекта за дневен ред. Заповядайте, имате думата.

ПЕТКО ЗАХАРИЕВ: Дами и господа! Аз ще направя едно малко предложение за дневен ред, което е извън нашето всекидневие.

Днес е Никулден, между нас има много "никулденчовци" и затуй, вместо да им честитим оттук, нека да направим едно кафе-коктейл в кафене "България" и да си определим времето докога ще продължим заседанието... (*Шум, оживление, смях и частични ръкопляскания в залата*) Чакайте, не съм завършил. Предлагам на Бюрото на Народното събрание заедно с целия си щаб, с който разполага, да организира това кафе-коктейл в сладкарница (или кафене) "България", там където дядо Вазов си е пил кафето и същевременно трябва да поканим и председателя на Народното събрание, който е главният именник, да му поднесем също така приветствие и нека да прескочи прага по-самоуверено. Същевременно там да изчакаме и да направим кръщавка на новия министър-премиер. Днес трябва да ни бъде представен. Приятен ден.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Аз смятам, че други предложения (*особено от този род*) няма да има. (*Шум и оживление в залата, председателстващият звъни*) Минутите за адаптация трябва вече да изтекат.

Първо, д-р Асен Златев малко с особени думи поиска да припомни, че трябва да се разгледа законопроектът за изменение и допълнение на Закона за народното здраве, както знаете той е включен в списъка на приоритетните закони и в Споразумението на политическите сили, което предстои да бъде подписано, без това да е парламентарен аргумент, предвидено е това да стане до края на тази година.

В този смисъл, струва ми се, господин Златев, че това трябва да се смята, че задоволява Вашето предложение. Само Бюрото не може да се съгласи с Вас да искате то да извади от забвение този законопроект. Той просто е в ръцете на Законодателната комисия, към която ние настойчиво ще се обърнем още веднъж и той да бъде поставен своевременно, за да може да бъде разгледан тук. Ето защо аз Ви благодаря за това напомняне, което трябва да бъде чуто много внимателно от г-н Джеров.

Господин Дочев заедно с господин Карафеизов поставиха въпрос за това да се направи една информация тук за хода на работата по подготовката на новата Конституция. Аз искам с това да се съгласим и във връзка с това да предложа това да стане в утрешния ден. В това няма пречка. Ръководството на комисията ще се събере и утре тук ще направи своята информация. Господин Дочев, съгласен ли сте с това? (*Господин Дочев от залата отговаря: "Да!"*)

Своя логика има и предложението на господин Карафеизов настойчиво да се поиска още веднъж Мандатната комисия да информира пак за хода на работата си. Аз не виждам между нас председателя на комисията, Митрополит Панкратий, дано и той не чествува Никулден или пък ако прави това да не е на коктейл, но ще го потърсим и ако утре той е готов, това трябва да стане.

Бюрото ще вземе акт от това предложение.

Господин Карафеизов, въпросът за декларацията, която се представи твърде отдавна като предложение от народния представител господин Стефан Продев, стои в една вътрешна връзка с декларацията, която се предложи също като проект от народния представител господин Георги Спасов. Този проблем беше даден на Комисията по парламентарна етика. Нейното становище Бюрото знае, но ние в оперативен ред ще се погрижим наистина този проблем да се разработи така че да стане годен, да се внесе в пленарното заседание. Това днес не може да стане, но без отлагане то трябва да бъде направено.

Справедливо е искането на господин Карафеизов след като Народното събрание се произнесе по принцип за създаването на Комисия по въпросите на енергетиката, тази комисия да бъде представена тук като едно персонално предложение. Аз предлагам това наистина да стане до сряда, но то не зависи от нас и затова искам тук заявено съгласие на политическите сили - на Българската социалистическа партия и представителите ѝ в контактната група, на Съюза на демократичните сили и на Българския земеделски народен съюз, заедно с Движението за права и свободи. Съгласни ли са тези контакти да започнат още в утрешния ден, във вторник в Бюрото да бъде сложено персоналното предложение за състава на Комисията по енергетика. Аз смятам, че това е напълно възможно и трябва да се прибави към това, разбира се и персоналното предложение за състава на Комисията по демографските проблеми в България.

С други думи, тези, които се чувствуват представители на контактната група от страна на различните политически сили, да се смятат по този начин настойчиво поканени от Бюрото да направят това. Те трябва да бъдат подпомогнати от съответните ръководители на парламентарни групи.

По двата проблема предложението до вторник да бъде направено.

Господин Карафеизов, Бюрото Ви дължи едно пояснение. Закъсняло е искането Ви да се гласува поименно и то трябва да се обсъди, ако беше направено своевременно, както трябва, предложението за изменение и допълнение на Указ 56 и на законопроекта. Както знаете, този законопроект е вече почти гласуван и то на второ четене. Това гласуване просто не може да бъде направено отново. Бих Ви помолил друг път предложенията си да правите своевременно

така, както повеляват и практиката и Правилникът на Великото Народно събрание. Господин Дърмов направи едно съобщение, срещу което Бюрото рязко се противопоставя. Той е преценил, вероятно от името на ръководството на парламентарната Комисия по националната сигурност, че те трябва веднага да напуснат пленарната зала и да се съберат някъде да заседават. Аз искам да го помоля той да се съгласи с нас, че това е изключително антипарламентарно действие. Комисиите са помощни органи на самото Велико Народно събрание и само когато то реши това, една комисия може да напусне тази зала и да заседава по време на нейното заседание. В този смисъл, ако ръководството на тази комисия смята, че има основание за такова предложение, да го направи по съответния ред, но да не прави така само това ръководство да решава такава едно поведение.

Господин Петко Огойски предложи проекторешение, с което Председателят на Републиката едва ли не от утре (ако гласуваме) да се нарича президент. Аз оценявам аргументите на неговото предложение, но искам да му напомня: господин Огойски, моля Ви да внимавате в това, че председателят (президент) е текст на Конституцията на Република България и с това решение очевидно не може да се направи нищо. То е нищожно. Ако имате това разбиране, моля внесете законопроект, нека той да бъде подкрепен от още 99 народни представители, ще изчакаме двуседмичния срок и тогава ще дойде на дневен ред. Дано моето обяснение да Ви задоволи.

Господин Захариев предложи днес да бъде отбелязан Никулден, но във връзка с това той направи предложения, които са малко странни на Бюрото. Той иска първо, чрез празнуването на Никулден да се определи краят на днешното пленарно заседание. Бюрото няма сили да направи такова предложение, главно, защото не възприема този подход. Нека краят на заседанието да се определи от хода на дневния ред. Мисля, че това е разбираемо. И второ, защо Бюрото да организира този коктейл на тези, които се казват Никола. То би било много радостно, ако тези, които се наричат Никола се съберат, организират коктейл и поканят самото Бюро. *(Оживление в залата, ръкопляскания)* И така, господа, проектът за дневен ред, поради обяснението, че законопроектът за амнистията просто не е готов, както съобщи председателят на парламентарната Комисия по законодателството, тогава аз се обръщам към вас с молба да гласуваме проекта, както е представен. Точка първа - довършване на второто гласуване по Указ 56, проекторешението за частична отмяна на забраната, наречена мораториум за разпореждане с държавно и общинско имущество. И на трето място законопроект за изменение и допълнение на Закона за наемните отношения. Моля народните представители, които са съгласни с този проект

за дневен ред, да гласуват. Има ли против, господа? Един, а въздържали се има ли? Двама против, извинете, вдигнете по-високо ръка, тя не се вижда оттук. Въздържали се - Няма. Този дневен ред е гласуван. Господин Джеров, имате думата. Да продължим това, което прекъснахме снощи.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: И така, уважаеми колеги, да продължим. Струва ми се, че бих реагирал срещу неколккратно изразеното становище, че предложенията за изменение и допълнение на Указ 56 за стопанската дейност, са или несериозни, или недобре обмислени. Не трябва да забравяме, че досега предложенията са минали през три комисии и все пак, според мен, би било правилно и етично да имаме доверие на съответните комисии. Тези комисии са изградени от специалисти, те са направили необходимото - и Бюджетната, и Икономическата, и Законодателната. Струва ми се, че никои път не бихме застанали пред вас и да поднесем текстове или разпоредби, които не са добре обработени или които биха уронили престижа на Великото Народно събрание. Останаха две предложения: едното на господин Ахрянов за изменение на член 114 от указа. Тази сутрин се събрахме с ръководствата на Икономическата и Бюджетната комисия и се стигна до единно становище, че член 114 трябва да остане в редакцията си, в която той е в Указ 56, т.е. ние не предлагаме промяна или другоаче казано - не възприемаме предложението за изменение на член 114.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви. Чухте становището на трите комисии по член 114. Аз предлагам то да бъде гласувано така както го беше предложил председателят на Законодателната комисия. Нека обаче да помоля народните представители да заемат местата си. Преминаваме към гласуване по същество. Господин Георгиев, заповядайте по този въпрос. Не отгатнах желанието Ви.

РУМЕН ГЕОРГИЕВ: Уважаеми колеги, тъй като уважаваме предложението на господин Ахрянов, все пак трябва да предложим и мотиви, поради които отказваме това предложение. Какво предлага господин Ахрянов? Всяка чужда фирма, която е дала спонсорство например за два милиона, да бъде освободена от данък за три милиона, казано най-просто по схемата. Разбирам мотивите му, целещи стимулиране на западен капитал в България, но предлагам да не се приеме предложението по следните причини. Първо, това означава, че за едно и също нещо ние стимулираме два пъти. Един път освобождаваме сумата от облагане и след това още половинката освобождаваме от облагане. Второ, ние вече стимулирахме чуждите фирми с намаляване на данъка върху печалбата от 40 на 30 процента. Трето, причините за малкото чужди капитали у нас не са в стимулирането. Това го показва и всекидневният ни опит.

Причините са в нестабилността, липсата на пазарни условия, в командния характер на икономиката и не е нужно да прекаляваме с мерки в една и съща посока. Аз предлагам да осъзнаем това, че да гласуваме за предложението на господин Ахрянов, значи да дадем нови основания да се злослови, че ние предаваме България. Знаете, че това често се чува на улицата и е несериозно. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Думата е поискал Ангел Ахрянов.

АНГЕЛ АХРЯНОВ: Уважаеми колеги, боя се, че моето предложение, въпреки че беше според мен максимално ясно, не е било разбрано добре. Поне от това, което чух. Всъщност аз не споменавам нито веднъж думата чужди фирми. В моето предложение, което беше депозирано, няма такъв термин. Освен това аз не мога да разбера какво означава, ако например господин X внесе сто хиляди лева дарение, т.е. според мен той ги внася в държавния бюджет по досегашната ни практика, защото това дарение ще бъде по точно определени задачи, тогава, ако е внесъл сто хиляди лева да може да получи обратно реинвестиране на тази сума в размер на 50 хиляди лева. Това беше моето предложение, и аз мисля, че съм го записал пределно ясно, без да споменавам каквито и да било чужди фирми. Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: По този въпрос, господин Румен Георгиев, наистина се налага да дадете обяснение, може би, на това недоразумение, на което се надяваме.

РУМЕН ГЕОРГИЕВ: Изглежда, че трябва да четем заедно. Погледнете в раздела, който е, и погледнете какво е написано. 114 член: "Освобождава се от облагане с данък частта от печалбата, предоставена по договор за дарения в страната на български културни, научни, просветни институти, фондации, висши учебни заведения и фондове за подпомагане на пострадали от природни бедствия, възстановяване на паметници, свързани с историческото минало на българския народ."

Действително освобождава се от данък. Това нещо се освобождава. Който даде на България такова спонсорство, се освобождава от данък.

В предложението на г-н Ахрянов беше така да се изчисли освобождаването, че да обхване 50 процента от това, което той е дал като дарение, тоест то ще бъде 50 процента - все едно, че той е половината дал, а не цялото. Никъде не се изчислява върху различни бази стимулиране. Стимулирането е ясно. Дал го е в полза на държавата, имаме освобождаване от данък на тази сума. Затова е това наше предложение.

Например, ако го вземем, отново можем да кажем - от 100 милиона, 30 милиона от дела от печалбата си дал, да речем, за паметници на културата и пр., трябва да плати не 30 милиона данък, а трябва да плати 70 милиона по 30 процента - 21 милиона данък.

В случая г-н Ахрянов предлага освен към това да се прибави и още и от тези 30 милиона да се прибави половината, тоест с 15 милиона да бъде освободен, а не с 9 милиона. Това значи, така както го казах, още половината почти, а то е и повече, той да бъде освободен от данъци, отколкото сега, в момента.

Това е допълнително освобождение. Това е награждаване за едно и също два пъти. Това е смисълът на това, което казах вече, с изясненията върху неговия текст и текста на правилника. Но ваша воля е да кажете кое е правилно. Нужно ли е да стимулираме два пъти за едно и също нещо?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Георгиев, може би аз не следя мисълта Ви добре. Възражението на г-н Ахрянов беше освен това и върху субекта - дали става дума само за чуждестранни фирми или пък не. Г-н Георгиев! Дали е така?

(ОБСЪЖДАТ НЕЩО ЗАЕДНО С АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ) Да. Не, защото в първоначалния доклад на г-н Георгиев се подчерта тази идея - че само за чуждестранната фирма.

Една минута още, това трябва да се изясни.

Имате думата.

РУМЕН ГЕОРГИЕВ: Ако отворите, ще видите, че това е в глава V - Стопанска дейност на чуждестранните и смесените фирми в страната, смесени с чуждо участие фактически. И в тази глава, в раздела за икономически условия е чл. 114. Той се отнася за дейността на чуждите фирми в България, на смесените дружества с чуждо участие в България.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви. Господин Ахрянов, при това уточняване от името на комисията, Вие поддържате ли формално предложението си да бъде поставено на гласуване? Заповядайте.

АНГЕЛ АХРЯНОВ: Поддържам да бъде поставено на гласуване, защото смятам, че освобождаването само от данък не е достатъчен стимул за спонсорска дейност, без което в момента ние много трудно можем да минем. Съжалявам, че не съм догледал за раздела, в който става дума, че е само за чужди фирми. Извинявам се. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Джеров, текста на г-н Ахрянов имате ли?

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Не.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Ахрянов, имате ли копие от текста си? Трябва да бъде формулирано дабре.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Не ми е даден.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Не? Нямаме го? Предаден е тук? Трябва да се формулира ясно, защото г-н Джеров, и тази формулировка ще бъде поставена на гласуване.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Не е стигнал до мене. Освен да се потърси протоколът...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Е не, ние нямаме време за това. Аз искам да помоля друго. Формулировката все пак кой може да възпроизведе? Г-н Ахрянов, можете ли Вие? Извинявайте за това неудобство. Докладчиците на комисията нямат пред себе си. Да. Заповядайте още веднъж.

АНГЕЛ АХРЯНОВ: Към чл.114 да се добави втора алинея, че дарената сума..., че всъщност дарителят се освобождава от данък в размер на 50 процента от дарената сума. Като поддържам, че не бива да говорим само за чужди фирми.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Добре! Г-н Павлов, заповядайте.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Ще се опитам да аргументирам тезата на г-н Ахрянов, затова защото ние говорим за национализъм, за национални интереси, а забравяме, че спонсорството общо взето е нещото, на което разчитаме поне в тежките няколко години в бъдеще. Каква е идеята?

Връщам се на цифровия пример, за да бъдем прецизни в разсъжденията. Ако имате 100 милиона и са дарени 30 милиона, по схемата на г-н Ахрянов трябва да бъдат извадени от сумата за облагане не 30, а 45 милиона. С други думи фискът ще загуби стойността на тези, на 50 процента от 30 милиона. Но тъй като това е мотивацията на една фирма да направи дарението. Защото в противния случай с простото пропорционално облагане, което се предложи от уважаемия г-н председател на Министерство на финансите, ако не се лъжа, бепе, ние не стимулираме инвестирането или пък още по-малко не стимулираме дарението. В случая със загубената сума от фиска, която ще бъде равна на половината от 9 милиона - 4 и половина милиона - това ще е пропуснатата полза от данъчното облагане, ще се получи реалната възможност да се дарят 30 милиона и това вече е смисълът на едно такова разпореждане.

Друг е въпросът, че когато го формулираме, ние можем да издадем тази норма, тя да не бъде само главата, касаеща чуждите фирми или смесените фирми, а да обхване по-широко всички фирми. Но това, което ние пропуснахме в

последните десетилетия, беше точно желанието у хората да даряват. И тъй като то е загубено като навик от цялата нация, на първо време трябва да го стимулираме, докато стане навик да се дава. А след това вече ще си мислим как да си вземаме онова, което сме пропуснали по пътя на фиска.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Народният представител Нешка Робева поиска думата по този въпрос. Господин Дулев, видях, също иска.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: И господин Костов.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Да, благодаря Ви. Господин Костов. И ще приключим с тази дискусия.

НЕШКА РОБЕВА: Аз мисля, че се получава известно недоразумение, защото в момента коментираме Указ 56 за стопанска дейност. А съществува Закон за даренията, доколкото знам. И тъй като аз също съм засегната, защото вчера не се гласува спонсориране на спорта, в такъв случай бих искала да зная - дейности като културата, като спорта, които все пак дават облика на една нация, как ще се издържат, ако ние облагаме и даренията с данък? В такъв смисъл може би тогава, когато се цели възвръщаемост, да не влезе, но тогава, когато се прави дарение - то е съвсем различно. Все пак нека и специалистите да го изяснят.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Да. Благодаря Ви. Думата има народният представител г-н Стою Дулев. А, не съм виждал, г-н Димитров, вие искате по процедура ли? Нищо, да чуем г-н Дулев, той вече е тук.

СТОЮ ДУЛЕВ: Аз много се извинявам, но бих искал да се замислим върху две неща. Първо, бих искал да подкрепим това, което каза Румен Георгиев. Ние ще трябва да се договорим за следното - че когато даваме един път преференции, тези преференции не бива да се дублират.

И второ, аз съм много смутен от начина, по който ние дискутирахме и решавахме въпросите, свързани с този данък, с този указ. Тъй като ние в известен смисъл правим законодателство "на коляно".

Аз моля да се има предвид, че всички тези предложения, които се правят преди да приемем решение, тези, които ги внасят, би следвало, господин председател, да представят сметка какви ще бъдат финансовите последици от едно или друго решение. Боя се, че в следващата година ние няма да можем да съставим бюджет или да приемем бюджет, поради това, че ние приемаме с лека ръка данъчни облекчения, които няма да позволят в бюджета да постъпят съответни средства, с които да можем да финансираме другите...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: И така, по предложението на господин Дулев!

СТОЮ ДУЛЕВ: Предложението ми е да не се приема направеното предложение на основа на аргументите, които Румен Георгиев направи.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Димитров поиска думата по процедурен въпрос.

БОЙКО ДИМИТРОВ: Уважаеми господин председателстващи, уважаеми госпожи и господа народни представители! Мисля, че сме в нарушение на процедурата на гласуване на един законопроект на второ четене. Тази дискусия, която се разви и която обхваща не само текста на тази глава, която обсъждаме в момента, а засяга съвсем други раздели от законопроекта и от указа, който вече сме прогласували, според мен е неуместно и в нарушение на процедурата.

Аз ви моля, да прекратите разискванията и да пристъпим към гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви за това разсъждение. Само едно уточнение, господин Димитров, снощи Народното събрание гласува с вдигане на ръка днес да бъдат разгледани две предложения - това по чл.114 и по §14 от Заключителните разпоредби. Правим това в момента.

Има думата Кирил Маричков и приключваме с дискусията по този въпрос.

КИРИЛ МАРИЧКОВ: Уважаеми народни представители! Имам чувството, че на голяма част от аудиторията не е напълно ясно за какво става въпрос в момента.

Става въпрос за един много важен момент от развитието на българската култура, т.е. за вложение главно в българската култура и образование.

Искам да попитам г-н Румен Георгиев: Нашата данъчна политика по отношение на фирмите е с постоянен данък, с постоянен процент. Ако процентът е прогресивен, т.е. на тях им се облагат с прогресивни данъци, при увеличаване на печалбата, примерно над 100 млн. данъкът става 50 на сто. Над 200 млн. данъкът става 80 на сто и т.н., тогава е напълно правилен аргументът на г-н Георгиев, че дарението, след като се освобождава от данъци, е достатъчен стимул за тези, които са дарители. Но при положение, че имаме постоянен данък, тогава дарението не е стимул. Тоест, всеки бизнесмен обикновено си прави следната сметка: ако дам определена сума в тази или в онази област, които са приоритетни, по този начин ще се освободя от данъци, ще мина в по-ниска категория на данъци, ще бъда обложен по-малко и по този начин ще спечеля. В този смисъл г-н Георгиев е прав.

Но в нашия случай ние имаме един постоянен данък и това няма да стимулира да се влага в тези приоритетни и толкова важни за нашата култура области, ако не се приеме това.

Смисълът на предложението на г-н Ахрянов е, че когато бъде облекчен по този начин един дарител или спонсор, той ще има интерес, защото по този начин ще му бъдат намалявани останалите данъци.

Мисля, че бях достатъчно ясен и моля да бъде гласувана тази поправка, защото това ще бъде един стимул за вложения в нашата загиваща култура. *(Единични ръкопляскания)*

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Направено бе предложение от г-н Бойко Димитров да се преустанови тази дискусия. Аз искам да го подложам на гласуване със съгласието ви да дадем финално думата на председателя на Комисията по икономическата политика. Те са докладчици и е коректно да бъде така.

Който е съгласен да се прекрати дискусията по този въпрос, като бъде изслушан само г-н Иван Костов, моля да гласува. Има ли против това предложение? - 4. Въздържали се? - 4.

Имате думата, г-н Костов.

ИВАН КОСТОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми колеги депутати! Тук става въпрос за начин на данъчно облекчение, който може да бъде осъществен в два варианта.

При единия вариант облекчението е по-силно, а при другия облекчението е по-слабо. Когато базата, която се облага, се намали със сумата на дарението изцяло или частично, това влияе върху дължимия данък по по-слаб начин, отколкото ако самият дължим данък се намали с част от сумата, която е извършена като дарение. Целият проблем е в това. Никакъв друг проблем тук няма.

Доколкото разбирам, самият г-н Ахрянов не е наясно кой от двата варианта иска, тъй като последният път, той предложи базовата сума да се намали с 50 процента от дарената вноска, което е възможно най-слабият вариант.

Ние сме се съгласили с г-н Румен Георгиев, че базовата сума, върху която се начислява данъкът следва да бъде намалена изцяло с дарената сума. Това е достатъчно облекчение. То обаче не е толкова силно данъчно облекчение, колкото, ако самата дължима данъчна вноска се намали с 50 процента, да речем, от сумата. Но председателят на Бюджетната комисия има своето основание да не се съгласява и никой според мен не може да го разубеди в противното. Аз даже си мисля, че всеки, който прави предложения, които накърняват интересите на фиска, да бъде така добър да аргументира откъде те ще бъдат компенсирани. Освен това искам да успокоя другите, които говориха, че става въп-

рос първо, само за фирмите с чуждестранно участие, за чуждите фирми, тъй като този член се намира в съответния раздел на Указ 56 и не ангажира другите фирми. Така че това не засяга българските фирми, които са огромното мнозинство какво ще даряват.

Искам да успокоя и г-жа Нешка Робева, че сумата, която вчера отказахме на спортистите, е само от данъка на едни фирми, които са 0.01 процент от всичките фирми в България. Това са едноличните фирми и колективните фирми на гражданите, които от целия оборот заемат не повече от 1/10 от 0.3 процента, които има като продукция в страната. Така че тук не става въпрос за нещо съществено. Просто трябва да се прочете подлогът на члена. Ние не сме накърнили интересите. Държавните фирми могат да даряват, ако имат законно основание, те си имат процедура, която ние изобщо не засягаме. Тук става въпрос за други неща.

Аз ви моля да гласувате текста така, както е съгласуван и предложен от г-н Джеров.

Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Преминаваме към гласуване. Влезте в залата.

Подлага се на гласуване предложението на г-н Ахрянов. То е да се създаде ал.2 на чл.114 с приблизително следното съдържание: "Дарителят се освобождава от данък в размер на 50 на сто от дарената сума". Чухте и аргументите против, но това е направеното предложение.

Който подкрепя предложението на г-н Ахрянов, моля да гласува? Против предложението на народния представител Ангел Ахрянов? Въздържали се? - Предложението на г-н Ахрянов се отклонява. Цифрите са следните: 55 гласа "за", 176 "против" и 9 въздържали се.

Господин Джеров, преминете към &14.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Предложението на Законодателната комисия с две или три малки корекции. Създава се &14 със следното съдържание:

"&14, ал.1. Лицата по чл.59, ал.3, т.2 и 3, които са образували или участват във фирми на граждани до влизането в сила на този закон, са длъжни в 45-дневен срок от влизането му в сила да прекратят образуванияте от тях фирми или участието си в тях, или да прекратят трудовото си правоотношение със съответното учреждение или фирма.

Ал.2. Ако действията по предходната алинея не са извършени в посочения срок, трудовият договор се прекратява без предизвестие.

Ал.3. Лицето, което продължи да осъществява служебните си задължения и след прекратяване на трудовия му договор, съгласно ал.2, възстановява неоснователно полученото от него трудово възнаграждение."

Така гласи предлаганата разпоредба. Като ви докладвам това ново предложение имам предвид направените предложения снощи. Корекцията се отнася само към т.2 и 3, тъй като тя е неприложима към т.1 от чл.59, ал.3.

На второ място, действително е по-правилно трудовият договор да се прекрати без предизвестие, а не както беше предложението по право.

Отпада предложението за възстановяване в двоен размер, защото няма никакво основание за прилагане на санкция.

Освен това считам, че съвсем неоправдано от правна гледна точка да поставяме тук възможността за контрол от страна на прокуратурата. Прокуратурата, съгласно закона, има определени права и тя винаги може да интервенира тогава, когато се допуска закононарушение. Но от правна гледна точка би било съвсем неправилно да сложим като алинея или изречение възможност за контрол на прокуратурата.

Предлагам на Великото Народно събрание да гласува разпоредбата така, както я прочетох сега.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Думата поиска г-н Цветков. Би трябвало дискусиата по този въпрос да бъде много организирана и надявам се кратка, защото аргументите в подробности се развиха вчера.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Уважаемо председателство, уважаеми колеги! Аз предлагам да се включи тук и евентуално да променят трудовоправните си взаимоотношения с предприятието. Такава възможност да се създаде за административните ръководители, които желаят да запазят фирмите си и да останат в предприятието като вместо като директори и заместник-директори и т.н., административен ръководител премине на друга длъжност.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Цветков, аз не искам да превиша правото си, но когато то се прекрати, промяната се включва, то е създаване ново правоотношение. Вашата хипотеза се включва тук. *(Чирков се обажда от място: "Правилно си нов договор.")*

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Мисля, че Вашите разсъждения имат стойност и те се имат предвид в тази хипотеза.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Господин Ганев насочи вниманието от правна гледна точка точно натам. Хипотезата на господин Цветков като хипотеза съществува. След като излезе от едно предприятие като директор, няма никаква пречка да встъпи отново в трудоводоговорни отношения като закупчик, или на

друга длъжност. Според мен неправилно е да го пишем това нещо. То се разбира. То е нормално.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Думата има господин Захариев.

ПЕТКО ЗАХАРИЕВ: Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа! Имам едно предложение към параграф 14. То е по член 59 за народните представители и за членовете на временните общински и кметски управи, които са сега, приложението по член 59, алинея 1 е да влязат: "По решение на Народното събрание". Подчертавам "По решение на Народното събрание".

ДИМИТЪР КРЪСТАНОВ: Уважаеми дами и господа! Уважаеми господин Джеров, бих искал да Ви попитам хипотезата, която се съдържа в точка първа на алинея трета на въпросния член 59, която сега отпада във Вашето предложение по параграф 14, включва ли моралното задължение на народните представители, които участват във фирми, да направят това в срок и по начин, преценен от тях самите? (*Обаждат се: "Не"*)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Имате думата.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Действително не предлагам тази разпоредба да обхване и точка първа. Народният представител има задължения и той трябва да си ги знае. Има и Комисия по етиката. Ако един народен представител извърши действие, несъвместимо с неговия статут на народен представител, струва ми се, че има средства за това, без да ги пишем тук, да бъде принуден да спазва законите на страната. Ние сме положили и клетва. Нека да не включваме още повече норми, които се отнасят до тази материя. Мисля, че гаранциите за народните представители са достатъчни.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: И така, дискусиата е приключена. Народните представители, които са съгласни с редакцията на параграф 14 в неговите алинеи така, както бяха докладвани тук от господин Джеров, да гласуват. Има ли гласове против? - Трима. Въздържали се? - Четирима.

Текстът се приема.

Накрая, господин Джеров, това преномериране остава ли в сила?

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Съвсем формален е параграфът. Това е точка трета, параграф 14 става параграф 15, защото току-що създадохме един нов параграф 14.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Който е съгласен с това уточняване, моля да гласува. Има ли против? - Няма. А въздържали се има ли? - Двама.

Добре, господа, ние в течение на едно дълго и трудно парламентарно време разгледахме целия законопроект. Гласувахме го текст по текст и уточнихме новото му съдържание. Сега нека да гласуваме законопроекта изцяло.

Заповядайте, господин Дулев.

СТОЮ ДУЛЕВ: Своици в писмен вид предложих на господин Джеров преходна разпоредба. Това изменение на указа да влезе в сила от 1 януари 1991 година.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Извинявам се за пропускат. Действително вчера колегата ми представи неговото предложение. Известно ви е, че ако нищо не пишем, законът, гласуван от Великото Народно събрание, се обнародва в "Държавен вестник" и влиза в сила три дни от обнародването. Ако Великото Народно събрание счита, че това изменение на указа трябва да влезе в сила от 1 януари 1991 година, това трябва да бъде отбелязано с отделна разпоредба.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Въпросът е какъв е коментарът Ви по предложението на господин Дулев? Това е въпросът.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Аз лично бих приел предложението на господин Дулев, с оглед на това, че промените, които правим, са много сериозни и тежки. Докато бъде обнародван законът, докато бъде обявен, все пак може би 15 дни е разумно да дадем срок за влизането в сила. И впрочем, това няма да бъде за първи път. Има много случаи, когато закони са влизали в сила и даже след шест месеца.

ГЕОРГИ МАРКОВ: Уважаеми госпожи и господа народни представители! Аз не чух съображения защо трябва да влезе Законът за изменение на Указа за стопанската дейност от 1 януари?

Това, което обаче е очевидно, е че ние страшно много закъсняхме с приемането на този указ по простата причина, че член 59 стана ядка на раздора, а съвсем не този член беше смисълът на реформата, която искахме да въведем. Все пак голямата идея за промяната на указа се състоеше в това да пуснем малката приватизация, чрез изменението на член 13 и вдигане на мораториума, което сега ще направим с решението, което ви се предлага. Ако ние продължаваме да закъсняваме, значи ние ще слеем едва ли не влизането в сила на Закона за изменение на Указа за стопанската дейност със Закона за защита на конкуренцията и монополизацията и останалото стопанско законодателство, което ние включваме за приоритетно през месец януари.

И тук има едни друг въпрос, който сега споделих с Александър Джеров, и на Янаки му казах, и с Иван Пушкиров говорих. Когато правихме член 13, бързайки да въведем малката приватизация и да тръгне стопанската реформа и въобще либерализация известна на стопанската дейност, ние решихме да не

уреждаме търга в член 13, а това да стане с акт на Министерския съвет. Затова аз даже предлагам да се предвиди една преходна разпоредба, с която законодателно да задължим Министерския съвет да изготви такава наредба за търга. Междувпрочем постановлението, с което ще бъде приета тази наредба, е готово даже. Аз го имам тук. Но това също ще коства няколко дена.

Така че това, което господин Дулев Вие предлагате, законът да влезе от 1 януари, да възложи на Министерския съвет да направи наредба за търга, кога ще тръгне тази приватизация? Ние закъсняваме. Имайте предвид, че пускаме малките обекти в търговията и услугите.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Думата поиска господин Петър Корнажев.

ПЕТЪР КОРНАЖЕВ: Господин председателю, госпожи и господа народни представители! Споделям съображенията на колегата Марков - ние доволно много закъсняхме. Искам да ви върна към някои стари съждения. Този закон, с който променяме указ, е една кръпка, но нужна кръпка и тя трябва да влезе в сила, колкото се може по-бързо, защото след това, дай Бог, ще правим търговски кодекс, който ще сложи всичко на място. Този, който се интересува от приложението на това изменение, ще го разбере на време. Ние не трябва на него да пречим. Отлагателното условие е абсолютно ненужно.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Заповядайте, господин Дулев.

СТОЮ ДУЛЕВ: При това положение бих внесъл едно предложение. Предложението е следното: разпоредбите, които се отнасят до данъчното облагане да влезат от 1 януари, тъй като аз имах предвид само финансовата, прагматичната страна на въпроса.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Това едва ли ще се разбере, господин Дулев, от една общественост?

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Как ще го формулираме?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Нямам никаква представа наистина. Господин Румен Георгиев тук ли е?

Господин Васил Коларов има думата.

ВАСИЛ КОЛАРОВ: Уважаеми господин председателю, дами и господа! Мисля, че има резон в съображенията, които изложи пред нас господин Стою Дулев от тази гледна точка - страната ни през 1990 година има утвърден бюджет, който неотдавна беше коригиран с решение, макар и на непълния състав на народните представители. Този бюджет е направен при предпоставката, че данъкът върху печалбата на фирмите в страната, на предприятията, е 50 на сто. Ние приехме решение вчера данъкът да бъде намален на 40 на сто, но бюдже-

тът не предполага това и ние бихме всъщност отнесли нашето вчерашно решение за облагане на една печалба, която вече цяла година е била формирана при положение, че се е знаело от всички, че ще бъде облагана с 50 процента.

В този смисъл аз бих предложил да се приеме предложението на господин Дулев, като в преходната разпоредба господин Джеров уточни кои точно параграфи и точки на промяната влизат в сила единствено отложено от 1 януари, поради това, че иначе няма да имаме добре вързани сметки в бюджета. Аз мисля, че там се отнасят всички данъчни разпоредби и разпоредбата за вноски на валута в държавния бюджет.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Джеров по това?

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Да си отбележа предложението.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Аз мога да ви формулирам предложението така, както се направи. "Разпоредбите на този закон, свързани с действащата данъчна система, влизат в сила от 1 януари 1991 г.". Ако това е много непрецизно може да има един изброителен метод, вътре да посочите кои точно разпоредби влизат в сила от 1 януари. Може и така.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: По-точно би било да се формулират членовете или параграфите, които влизат в сила от 1 януари. Само че това в момента не може да стане в никакъв случай.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Ние ще го гласуваме като принцип. И две думи по предложението за наредбата на Министерския съвет за търга ви моля.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Предлагам да се включи като преходна разпоредба задължаването на Министерския съвет да издаде наредба за провеждане на търгове. Разумно е предложението.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Който е съгласен да се включи в преходната разпоредба текст, според който Министерският съвет да бъде задължен да издаде наредба за провеждане на търговете, да гласува.

ГЛАСОВЕ ОТ ЗАЛАТА: В какъв срок?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Може и срок, макар че това, което се дължи без срок, се дължи веднага. Ако искате седемдневен срок? До края на годината задоволява ли ви? Моля съгласието на народните представители гласуването им да се отнася и до седмичния срок за издаване на тази наредба. Който е съгласен, моля ви да гласува. Против това предложение? - Осем. Въздържали се?

Народните представители, които са съгласни да се включи в преходните разпоредби текст, в който да бъдат изброени текстовете на този закон, които

се отнасят до данъците или до действащата данъчна система, за да се посочи тяхното действие от 1 януари 1991 г., да гласуват. Който е против, моля да гласува? - Един. Въздържали се? - Трима. Тези два допълнителни текста се приемат.

Има думата Иван Първанов.

ИВАН ПЪРВАНОВ: Благодаря ви. Уважаеми господин председателю, уважаеми дами и господа! Става дума за нещо много важно и съществено. Този указ не би могъл да се приложи ефективно, ако незабавно не вземем мерки за премахването или отмяната на текстовете по главата за стопанските престъпления в Наказателния кодекс, които буквално ще бъдат юздите на този Указ 56, защото там има разпоредби, например 2216, където се забранява под страх от отговорност да се прехвърлят средства от един параграф в друг. Има разпоредба, мисля, че беше в чл.226, където се забранява да се отдават под наем по цена над определената. Аз се обръщам с призив да се вземат незабавни мерки от Законодателната комисия за отмяната на тези текстове.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви. Един мандат на комисията просто без отлагане да предложи изменение на текста в Наказателния кодекс. Има думата г-н Цветков.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Многоуважаемо председателство, многоуважаеми колеги. Обяснявам защо гласувах против. Господин Стою Дулев предложи и вие се съгласихте с вашия вот "за" да се надхитрявате със стопанските ръководители. В случая знаете, че те няма да се оставят да бъдат надхитрени и това, което трябва да оставят за тази година, ще го прехвърлят в следващата година. Затова и гласувах "против", защото това беше една безсмислена поправка.

И друго. Ще ви кажа още веднъж - този указ в т.1 за мен е противоконституционен.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ (звъни): Обяснението Ви се отнася само до гласуването по тази разпоредба. С вас искаме да бъдем парламентаристи.

И така, народните представители, които са съгласни с цялостното съдържание на Законопроекта за изменение и допълнение на Указ 56 за стопанската дейност, моля да гласуват. Има ли против, господа? - Пет. Въздържали се? - Трима. Благодаря, господин Джеров и на всички, които активно съдействаха за изработването на този труден закон. *(Мотивите и текстът на закона - Приложение I, I, I, II)*

Искам да кажа, че все пак ние трябва да имаме разбиране, че днес Великото Народно събрание гласува важен закон за стопанската реформа.

Има думата г-н Станилов за обяснение на вот.

КРЪСТЮ СТАНИЛОВ: Уважаеми колеги! Вчера аз изложих основните си съображения. Днес искам да кажа само два примера защо гласувах против приемането на тези поправки.

Ние не успяхме, с този указ или с измененията на този указ, да пресечем опитите за неправомерно използване на правата на отделни граждани, овластени с управление на държавна собственост. Ще ви кажа само един пример. Един директор, който желае да направи ремонт на своето предприятие, би трябвало да заплати на тези работници, които ще извършат ремонта от фонд "Работна заплата". Тъй като ние го облагаме него с допълнителен данък при превишение на фонда "Работна заплата", а не облагаме частното предприятие, той наема частно предприятие с един или двама човека, които с неговите работници, които той пуска в служебен отпуск или в неплатен, с неговата материална част, с неговите материали извършват същия този ремонт и той се спасява от увеличението на своя фонд. Това се правеше и до приемането на измененията, но беше малко незаконно. Сега, вече с приемането на този текст, който ние вложихме, го узаконихме. Има някои други неща, които бих могъл да кажа в тази връзка. Затова гласувах против измененията на един указ, който се прави "на коляно". Винаги в нашата практика, и това беше процедурното ми предложение вчера, господин председателю, когато в един закон на второ четене на всяка точка стават почти по 5 души да правят предложения, той се връща обикновено в комисиите.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има думата г-н Цветков.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Многоуважаемо председателство, многоуважаеми колеги! Аз няма да обяснявам. Исках само да се запише, че съм гласувал против.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Преминаваме към т.2. Господин Джеров, заповядайте. Народните представители са призовани да влязат в залата, защото решението, надявам се, ще бъде кратко дискутирано и ще трябва да се гласува.

Имате думата.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Уважаеми господин председател, дами и господа народни представители! Все пак може би се налага известно уточняване, въпреки че Законодателната комисия изрази своето становище в едно проекторешение, надлежно мотивирано.

Великото Народно събрание в своето заседание на 17 август т.г. прие решение, както ние го нарекохме, за мораториум. С това решение се спря разпореждането със земя (умишлено чета няколко от текстовете, за да припомня за какво става дума), административни, стопански и туристически обекти, като

една част. На второ място, удържавени по Закона за отчуждаване на едрата градска покрита недвижима собственост, жилища и вили, на трето място, недвижими имоти на колективни земеделски стопанства.

Освен това Великото Народно събрание реши да задължи Министерския съвет да спре преобразуването на държавни и общински фирми и т.н.

В това решение беше задължен Министерският съвет в едномесечен срок да внесе във Великото Народно събрание доклад по изпълнение на настоящото решение и да предложи мерки за законодателно решаване на съответните въпроси, за които вече накратко ви поясних.

Междувременно с писмо на председателя на Министерския съвет от 13 ноември т.г. до председателя на Великото Народно събрание беше даден кратък отчет за направеното, изясни се становището на Министерския съвет и в края се предлага едно проекторешение. Говоря за писмото на председателя на Министерския съвет. Великото Народно събрание да вземе решение, с което да отмени частично забраната с държавно и общинско имущество. По-нататък се дават няколко изключения.

Законодателната комисия на свое заседание от 22 ноември т.г. обсъди взетото решение от Великото Народно събрание, писмото на председателя на Министерския съвет и предлага на вашето внимание едно проекторешение от две точки. Мотивите не бих искал да чета сега пред вас, те се свеждат именно до нашето задължение след като сме започнали нещо, да го завършим. Мораториумът не може да трае безкрайно. Все пак той е сложен с оглед да се свърши някаква работа.

При това положение предлагаме на Великото Народно събрание решение от две точки.

Отменя решението на Великото Народно събрание от 17 август т.г. в частта му относно разпореждане с обектите от областта на туризма, търговията, услугите и общественото хранене.

Причината за вдигане на мораториума относно тези обекти е току-що приетият Закон за изменение на Указ 56 за стопанската дейност. Чл.13 дава съответната обосновка, не бих искал да го чета, преди една седмица ние го гласувахме и всеки от народните представители го има пред себе си.

Предлагаме и една т.2 с оглед именно на някои бъдещи действия и бъдещо обсъждане: спира разпореждането с обектите, отчуждени по Закона за отчуждаване на едрата градска покрита недвижима собственост и изкупени по реда на Постановление на Министерския съвет 60/1975 г.

Това е предложението, което Законодателната комисия прави пред Великото Народно събрание с оглед именно на причините, които изясних.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви. Чухте аргументите.

Имате думата, г-н Ганев, заповядайте.

АТАНАС ГАНЕВ: Господин председател, уважаеми колеги! Имам един въпрос към колегата Джеров, тъй като нямам пред себе си проекторешението. Там има записано недвижими имоти на ТКЗС, така разбрах. За тях отнася ли се отмяната? И ако не се отнася, за да не излизам втори път, ще кажа, че смятам, че трябва да включим и тях. Защото няма основания да не ги включим. Ние погрешно застъпваме становището да спираме движението вътре в кооперативните стопанства. Това е една кооперативна собственост, защо ние ще се занимаваме с тази работа?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Ганев, г-н Джеров ще ви даде отговор, но аз мога да ви услужа с "Държавен вестник". Ето първоначалното решение, ето и новото предложение, ако искате, вижте го по-прецизно.

Кой иска думата по проекта за решение?

Заповядайте, г-н Величков.

АЛЕКСАНДЪР ВЕЛИЧКОВ: Господин председател, уважаеми колеги! Вече 4 месеца действа нашият мораториум и според мен той изигра положителна роля. Въпреки това аз не мога да не отбележа, че нашата икономика в момента ми прилича на един скачач, който непрекъснато се засилва и все не успява да скочи. Аз мисля, че в този момент ние трябва да изберем по-малката от двете злини - дали да продължаваме да визиране определени нарушители и да създаваме забрани, като по този начин спираме и инициативните хора, или да вдигнем бариерите, да отвържем ръцете на инициативните и да създадем повече работа на контролните органи, които да преследват нарушителите.

Аз говоря от името на една група мои избиратели, способни и инициативни хора. Зная, че при всеки от вас са идвали хора, които са се оплаквали и са изтъквали пред вас различни нарушения. И при мен са идвали много такива. Най-много нарушения са повдигали пред мен по въпроса с незаконно раздаване на земи, включително и след нашия мораториум. Но способните и инициативните хора по-рядко идват и се оплакват пред вас и пред мен. Защото способните хора имат достойнство. Това не означава, че те нямат свои проблеми и свои болки. Именно те опират до забраните, които ние налагахме през тези месеци в този парламент.

В този момент една група хора от моя избирателен район желаят да започнат частна дейност. Някои от тях искат да строят магазини, други - мандри,

трети - животински ферми. Нашият мораториум спъва и връзва ръцете на тези хора.

Аз мисля, че най-големият гарант в момента срещу евентуални нарушения не е нашият мораториум, а временните управи, които действат по места. Тъй като там са представени различните политически сили, различни интереси, те могат най-добре да предотвратят евентуални нарушения. Именно затова аз предлагам да отменим мораториума и върху земята, която ще се използва за стопански цели. Някои веднага могат да възразят: Та ние скоро ще приемем Закона за земята! Но както вървят нещата в Народното събрание, това може да се проточи. След това ще трябва да се създават комисии, които да започнат да разпределят земята и т.н. Това означава още 2,3 или не се знае колко месеца да се връзват ръцете на инициативните хора.

Затова аз предлагам в текста, който тук ние предлагаме за решение, да се запише следното: да се отмени частично забраната за разпореждане с държавно и общинско имущество, както и на общинска и държавна земя за стопански цели. Както казах, според мен, временните управи, в които са представени различните политически сили, ще бъдат най-големият гарант, че няма да се извършват спекулации във времето, докато се приеме Законът за земята.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има думата народният представител г-н Янчулев.

АЛЕКСАНДЪР ЯНЧУЛЕВ: Уважаеми господин председателю, уважаеми госпожи и господа народни представители! Предлага ни се да отменим забраната или мораториума за разпродажба на държавно и общинско имущество в частта, която се отнася до обектите от областта на туризма, търговията, услугите и общественото хранене. Веднага трябва да поставя въпроса и да обърна вашето внимание, че много от тези одържавени обекти са национализирани или одържавени от поредица закони в интервала от 1946 до 1947 г., закони, които ние може би тепърва ще трябва да ревизираме и да се произнесем по тях, така както и за в бъдеще предстои да се произнесем по Закона за селскостопанските земи. Аз искам да обърна внимание на тези няколко закона.

В 1946 г. с поправки и допълнения през 1947 и 1948 г. - за конфискуване на придобити чрез спекула и по незаконен начин имоти. 1947 г. - изменение. 1949 г. - Закон за национализиране на частни, индустриални и минни предприятия. 1948 г. и 1949 г. - допълнения и изменения, Закон за отчуждаване на едрата градска покрита недвижима собственост. 1948 г. - друг закон - за отчуждаване на недвижими имоти за държавна и обществена полза. И 1948 г., 1949 г. - още един закон - Закон за държавните имоти.

Излиза, че ако тези всичките закони не са добре съобразени, то ние ще приемем сега един акт и ще отменим наложения от нас мораториум, при което ще въведем едно допълнително усложнение на въпросите, свързани с доказване правото на собственост, респективно приватизацията на обекти в областта на туризма, търговията, услугите и общественото хранене, тъй като много от тези обекти са били национализирани, одържавени именно по силата на тези 5 закона, които ви прочетох.

По тази причина аз предлагам да се запази гласуваният от Великото Народно събрание мораториум върху разпореждането с държавно, общинско и друго имущество до приемането от Великото Народно събрание на следните закони: първо, Закона за селскостопанските земи, безусловно; второ, Закон за преобразуване на държавни и общински предприятия и трето, закон, който не мога сега да нарека, но той ще третира имуществата, национализирани и отчуждени по законите, приети от Народното събрание през 1946, 1947, 1948 и 1949 година. Едва след това ние бихме имали моралното право да премахнем не частично, дори напълно мораториума, който ние приехме преди няколко месеца.

Аз смятам, че с ускореното изработване и приемане на тези три закона ние ще можем да решим и въпроса за отменяне на този мораториум, както и за по-бързото и по-ефикасно прилагане на току-що приетия Закон за прилагане на Указ 56. Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ГИНЬО ГАНЕВ: Думата има народният представител г-н Липовански.

ГЕОРГИ ЛИПОВАНСКИ: Уважаеми колеги! Когато гласувахме този мораториум, се постави въпроса Министерският съвет да вземе мерки следствието от причините, за да бъде взето това решение за мораториума, да бъдат изследвани и съответно да бъдат премахнати възможностите за евентуална неправомерна спекула и т.н. с обектите, третиращи от този мораториум. Искам да попитам има ли доклад и въпросното изследване направено ли е от Министерския съвет и взети ли са съответните мерки. Защото имам чувството, че ние гласувахме мораториум, той изтрая два месеца и сега си отменяме решението. Каква е причината да махнем мораториума разбирам, но какви са мерките, взети да гарантират премахването на причините, заради които наложихме този мораториум.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ГИНЬО ГАНЕВ: Думата има г-н Георги Марков.

ГЕОРГИ МАРКОВ: Уважаеми госпожи и господа народни представители! Ние вече приехме Закона за изменение на Указ 56 за стопанската дейност. С други думи приехме и чл.13, с който даваме възможност на държавните и об-

шинските фирми да продават свои основни средства, включително и недвижими имоти на търг. Стана ясно, че ще бъде издадена наредба от правителството, с която се уреждат условията на търга. С оглед на това и в съответствие на това аз ви предлагам да приемем точка 1 от решението за вдигане на мораториума, така както ви се предлага, а именно той да бъде вдигнат само относно обекти в областта на туризма, търговията, услугите и общественото хранене. Значи приемането на чл.13 от Указа за стопанската дейност, съчетано с точка 1 от решението за вдигане на мораториума ще доведе до една малка приватизация. Гаранциите ще бъдат, че тя ще се осъществи именно на търг. Ние спираме засега арендата на тези обекти, продължаваме да я спираме. Т.е. точка 4 от решението, с което наложихме мораториума, остава непокътната, тъй като нашата задача е именно приватизация, раздържавяване да извършим на малките обекти, а не да ги обременяваме с дългосрочни наемни договори, какъвто по същество е арендата.

Затова точка 1 е изцяло в съответствие на чл.13. Даже ние мислехме в чл.13, ако всички колеги, които бяха в Законодателната комисия си спомнят, именно да вдигнем мораториума чрез указа, за тези малки обекти в търговията и услугите. След това решихме, че далече по-прецизно ще бъде това да стане с изменение на решението.

Що се касае за Закона за отчуждаване на едрата градска покрита недвижима собственост, т.е. точка 2, върху който продължава да съществува мораториумът, следва да имате предвид, че ние сега не стесняваме мораториума, а напротив, разширяваме го за отчуждени имоти по този обект. Защото, ако си спомняте, решението, с което наложихме мораториум за тези имоти по този закон отчуждени, касаеше само жилищата и вилите. Сега включваме всички имоти, отчуждени по Закона за отчуждаване на едрата градска покрита недвижима собственост - магазинни помещения, кантори, гаражи и всякакъв друг вид недвижими имоти. И включваме тези по Постановления 60 на Министерския съвет от 1975 г. То беше издадено въз основа на Закона за собствеността на гражданите, в който, както знаете, глава I и II бяха отменени.

Сега прав е колегата депутат Липовански, че за съжаление Министерският съвет не изпълни тази част от решението, което беше неделимо от мораториума, а именно да внесе една информация в Народното събрание от Министерския съвет за състоянието на нещата. Така или иначе не се изпълни това задължение. Но то няма нищо общо с решението, което ви се предлага.

Аз мисля, че следва да се приеме така, както ви се предлага решението, и точка 1, и точка 2. Точка 1 гарантира, че малката приватизация ще тръгне и това е големият смисъл на реформата. Точка 2 гарантира, че отчуждените имо-

ти по Закона за отчуждаване на едрата градска покрита недвижима собственост няма да отидат в трети и четвърти лица, т.е. няма да отидат в приобретатели, което ще попречи евентуално при отмяна на този закон да се върнат имотите на бившите собственици. Мисля, че е разумно решението. То беше много внимателно оглеждано от Законодателната комисия. И ви моля да гласуваме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ГИНЬО ГАНЕВ: Редът е на народния представител г-н Карадимов

РОСЕН КАРАДИМОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми народни представители! Искам да спра вапето внимание на един макар че може да ви се стори частен въпрос, но според мен е с доста голяма значимост. Първо, аз искам да кажа, че съм член на Законодателната комисия и изцяло споделям решението, което предлага Законодателната комисия и това, което искам да кажа, не е в противоречие с нейната теза, а просто проблемът възникна малко по-късно, след като бяхме взели вече становище по този въпрос. Става въпрос за един доста особен вид държавна собственост, който е в разпореждане на общинските народни съвети от месец март и април, а именно за младежката клубна база. Това е една база на доста значителна стойност - тя може да варира някъде около 70 - 80 милиона лева, която беше едностранно предадена от Българска демократична младеж на общинските народни съвети. Тя е перфектна държавна собственост, но аз се опасявам малко как би била квалифицирана тя, тъй като много лесно би могло тази база да бъде подведена под понятието "малки обекти за търговия, услуги и т.н.". Нейното целево предназначение не е гарантирано.

От тази гледна точка аз предлагам две алтернативи. Първата е в т.3 на сегашното решение на Законодателната комисия (като пак казвам, че се солидаризирам напълно с него) да се включи текст от рода на: "спира сделките на разпореждане, включително даването под аренда и отдаването под наем на имоти, държавна собственост, създавани и използвани като младежка клубна база".

Втората алтернатива, която предлагам на г-н Джеров, това е в тълкуване на първия мораториум да се приеме, че административни сгради, които продължават да бъдат под действие на мораториума, се приема и младежката клубна база. Проблемът е много сериозен, тъй като след връщането на тази база се оказа, че общинските народни съвети масово започнаха да отдават под аренда за офиси на частни фирми и да я използват не по предназначението ѝ, независимо от специалното писмо на заместник-министър председателя, което беше изпратено.

И накрая, предвид на обстоятелствата, че доста се усложнява взаимодействието и по-скоро разбирането и тълкуването между първото и второто разпореждане и се създава една обстановка, в която много трудно ще бъде приложението на частичното вдигане на мораториума, може би е целесъобразно да се спрем на един такъв вариант, г-н председател - до утре Законодателната комисия да разгледа още веднъж първия мораториум и предложението за неговото вдигане и макар че не е много коректно, но процесуално е по-чисто, утре да бъде отменен изцяло мораториумът и да бъде приет нов мораториум, в който много ясно и точно се казва точно върху какво се налагат забраните, за да няма недоумение по места.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има думата г-н Иван Костов.

ИВАН КОСТОВ (от място): Отказвам се.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има думата г-н Димитър Куманов.

ДИМИТЪР КУМАНОВ: Аз искам да обявя, че изказването, което имах да правя, се съдържа до голяма степен в изказването на г-н Марков, поради което се отказвам.

ИВАН КОСТОВ (от място): Аз се отказах по същата причина.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Редът е на народния представител г-н Илич Цветков.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ (от място): И аз се отказвам.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: И той се отказва. Има ли други оратори? Моля ръководството на Законодателната комисия, заповядайте, г-н Джеров, направени са много предложения, кажете можете ли сега да ги коментирате, трябва ли ви време да се събирате, може би това се налага, Вие ще прецените.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Уважаеми народни представители! Ясно е, че по отношение предложението на Законодателната комисия няма възражения или двете точки, както ги виждам в този начин на изразяване, в тази тяхна редакция, биха могли да бъдат приети. Тук се поставиха няколко въпроса, на които аз искам да отговоря в момента.

Първото възражение беше срещу това, дали действително Министерският съвет е взел отношение по всички точки на нашия мораториум от 17 август, или това не е сторено. Безспорно трябва да кажем, че това не е направено и затова предложението на Законодателната комисия не е да се отмени мораториумът така, както беше наложен на 17 август, а само в неговата точка 1 с прецизиране на същата в предложението сега в т.2.

Останалата част от мораториума остава в сила. Ние нямаме нито доклад, нито данни от Министерския съвет, за да можем да минем по-нататък и затова Законодателната комисия в тази част на мораториума не поставя въпроса за преразглеждане, или тя остава в сила. Бяха направени и няколко предложения, особено пред мен е едно по-сериозно предложение за разширяване обсега на мораториума. Той се отнася до Закона за конфискуване на придобити чрез спекула и по незаконен начин имоти от 1946 г., друг закон - 1947 г., трети закон от 1948 г., четвърти пак от 1948 г. Това са закони, по които малко трудно може да се вземе отоншение, още повече, че касае закони от 1948 г. Ако бихме могли, г-н председател, да вземем решение по т.1 и т.2 от предложението на Законодателната комисия с евентуално задължаване на същата, допълнително да се занимае с останалите точки от мораториума. Така смятам, че би могло да се процедира нататък. Но по т.1 и 2 от предложението на Законодателната комисия след като няма направени възражения, струва ми се, че бихме могли да го гласуваме.

Точка 1 от предложението на Законодателната комисия трябва да се гласува по-бързо, след като ние приехме Указ 56. Става дума за член 13 от Указ 56. Аз накратко маркирах този проблем. Колегата Георги Марков акцентира също така на него. Едно забавяне на гласуването на това проекторешение ще пречи за прилагане на член 13, а след като Законът за изменение на Указ 56 е вече закон, оттук насетне подлежи неговото обнародване. Той ще бъде обнародван, а сега с нашия мораториум ще пречим на приложението на член 13. Аз затова предлагам на Народното събрание да гласува предложението на Законодателната комисия, отнасящо се до т.1 и т.2, ако трябва да бъде задължена Законодателната комисия - това може да стане. В бъдеще тя може да подработи и останалите имоти, които могат да бъдат извадени в момента от гражданския оборот.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Това е на базата на старото решение, нали? От август?

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Да.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: А на въпроса на г-н Атанас Ганев, за земите?

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Земите? Всички земи, които са отчуждени по Закона за отчуждаване на ..., за отчуждената градска покрита собственост, се включват тук. Мораториумът върху тях продължава да действа.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господа, може би това разсъждение, което се направи от г-н Джеров, би могло да се приеме, ако няма спор върху т.1 и т.2 на този проект за решение и тогава един мандат на Законо-

дателната комисия, един императив, в определен срок да се занимаят и с другата част от решението на Великото Народно събрание, което е публикувано на 28 август в "Държавен вестник".

Заповядайте, господин Янчулев. Докато Вие дойдете, народните представители, които са извън залата, моля да заемат местата си в залата, защото ще се гласува.

АЛЕКСАНДЪР ЯНЧУЛЕВ: Уважаеми господин председател! Аз все пак си позволявам един въпрос към уважаемия г-н Джеров и Законодателната комисия, предлагаща това решение, което ние след малко ще гласуваме. Какво би се получило, ако наистина се вдигне мораториумът от някои от тези обекти, които се предлагат, а същите те са били отчуждени не по Закона за едрата градска собственост, а по другите четири закона, които аз тук сезирах точно с тяхното наименование и с годината на тяхното приемане. Това значи, че тези обекти могат да бъдат съответно продадени на търг и когато един ден Законодателната комисия се занимае именно с тези законови актове и се установи правото на собственост на някакъв собственик или наследници, започват мъките на тези собственици и на тези наследници да доказват и да връщат своето отчуждено или национализирано, или конфискувано имущество.

Моля ви, нека да се отговори на този въпрос и да се разсее това мое безпокойство, което е и безпокойство, вярвам, на много собственици в нашата страна, които имат отчуждени градски имоти.

За сведение, аз нямам такъв имот.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Имате думата, г-н Джеров. Въпросът е доста ясно сложен от г-н Янчулев.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Така. Господин Янчулев е съвсем точен. Неговото предложение е също така много прецизно, за което благодаря. Но неговото опасение аз лично не го споделям. Защо?

Ако погледнем предложението на Законодателната комисия за решение, какво се казва в него? Отменя решението в частта му относно разпореждане с обектите от областта на туризма, търговията, услугите и общественото хранене. Само това се вдига. Оттук нататък не. Всичко друго остава. Тъй че страхът на г-н Янчулев според мен не е оправдан.

Идействително, както предложи г-н Ганев - председателстващият на Великото Народно събрание задължи Законодателната комисия в един непродължителен срок от седмица най-много до 10 дни да огледа всичките тези закони, за които говори г-н Янчулев, и другите предложения, свързани също така с младежките сгради, административни сгради, с това ние вреда няма да нанесем.

Пак ви подчертаваме - вдигаме мораториума само дотолкова, доколкото трябва да бъде приложен чл.13 от Указа. Всичко друго остава. Или, даже в момента да не приемем предложението на г-н Янчулев, с нищо няма да влошим положението именно на тези имоти. А неговото предложение ще бъде обсъдено и в най-скоро време можем да вземем отношение по него. Но не бих посмял тук в такъв момент да се справя наизуст със закони от 1948 г. Те надхвърлят моите правни знания, защото тогава не съм бил юрист и не съм работил с тях.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви. Все пак аз много ясно искам да кажа още веднъж: народните представители до 3 мин. да заемат мястото си в залата! Ще се гласува по същество. *(Реплика)*

Не, то не е "не", то е "да", а Вие имате думата самостоятелно. Заповядайте.

ГРИГОР ШИШКОВ: Госпожи и господа народни представители! Тук в това, което беше изнесено от г-н Джеров има нещо неясно. Аз ще си послужа с един пример. Примерно национализирани гостилницата на някой човек от 1949 г. и я взела държавата. И сега тя е в държавно предприятие, примерно на Здрава храна. И това нещо ще се приватизира на търг, ние след време примерно ще върнем на собствениците тази гостилница. С други думи, аз предлагам тук да бъдем прецизни, че такива имоти, които са построени вече след национализацията, т.е. след 1949 г., те биха могли да се дават на търг. Защото, ако ние в бъдеще върнем на хората тези имоти, наистина е прав колегата Янчулев, че те ще ходят по мъките, за да си ги възвръщат. Така че тук трябва да има ясна и точна клауза за кои имоти се отнася вдигането на мораториума.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Имате думата Вие. За един момент, господинът поиска преди Вас думата, г-н Куманов.

КИРИЛ ДУНЕВ: Уважаеми колеги народни представители! Пред мен е един цял списък на бившо коопертивно имущество, което е по различни поводи и начини одържавено и сега то може да стане обект на продажба. Струва ми се, че трябва да прецизира нашата Законодателна комисия точно върху кои обекти се вдига мораториумът и да се посочи, че тези, които попадат под еди кои си министерски постановления, или пък с еди кои закони са национализирани... *(реплика)*. Да, но има и други. И по редица министерски постановления.

Така че трябва изрично да се изброят кои обекти могат да бъдат продавани чрез търг.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Но изрично обектите не могат да бъдат изброени.

КИРИЛ ДУНЕВ: Не, не обектите. По групи, по групи обекти.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: И по групи не могат. Вероятно искате да кажете на базата на кои законови актове с историческа съдба.

КИРИЛ ДУНЕВ: Да, но така казано - в туризма, в услугите, това е много непрецизирано...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Разбрахме се. Недостатъчно според Вас. Имате думата, Вие, после г-н Куманов.

ПЛАМЕН ВЪЛКАНОВ: Аз искам да подкрепя разсъжденията на г-н Джеров и да разсея малко смуга. Наистина искането е основателно и на двамата колеги. Не само тези 4 нормативни акта, които г-н Янчулев цитира, но ще е необходима една по-прецизна проверка на законодателството във връзка с това. Но иска нямаме опасения, че ще подложим на някакъв страх или на някаква увреда бившите собственици, на които евентуално би се възстановила собствеността върху тези имоти. Това е така, защото Законодателната комисия в много кратък срок ще направи това, какъвто мандат се предлага да ѝ дадем. А в този период, уважаеми колеги, не е възможно да се извърши действителна приватизация поради процеса, при който тя се извършва. Вие знаете, трябва да се извърши оценка на тези имоти, да се обявят на съответния търг или да бъдат дадени по съответния начин. Ето защо с едно допълнение към това решение ние ще приключим с този въпрос и нашите опасения окончателно ще се разсеят. Аз моля този въпрос да не го поставяме повече, тъй като е въпрос на 10 дни. А не той да се протака във времето и смятам, че ще го решим без много усилия, след като Законодателната комисия се занимае с този въпрос.

Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Куманов, продължавате ли да искате думата? Да. Разбира се, заповядайте. След това Вие ще говорите.

ДИМИТЪР КУМАНОВ: Уважаемо председателство, уважаеми колеги! Тъй като предлаганите изменения засягат твърде жизнени интереси на част от нашето население и ни предстои да възстановим една извършена несправедливост, предлагам комисията да вземе предвид и по някакъв начин да назначи и освободи за предлагане на търг имоти, покрити собственост и пр., които са строени след тази дата, след датата на последния закон за национализиране на имущество.

А ако решат, че нашата икономика не може да понесе замразяването на тази собственост за по-дълго време, останалите имоти да се дават под наем като компромисно положение до изясняване на собственика.

Това е, което имах да кажа.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Имате думата.

КИРИЛ НИКОЛОВ: Аз мисля, че ние допускаме една грешка да се спираме по-подробно на частни случаи, с които да спираме цели процеси. Сега с предлаганото решение сме на път по мое мнение да изправим една грешка, която ние допускахме. Като доказателство за това мисля, че си спомнят членовете на Комисията по икономическата политика, че когато приемахме това решение за мораториум, то в комисията беше прието със съвсем незначително мнозинство. При това разделението не беше по партисен цвят, а беше по лично съзнание.

Така че, аз pledирам да приемем това, което предлага Законодателната комисия и да се постараем за в бъдеще да снемем целия мораториум.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Добре, други оратори няма. Господин Джеров. Да, извинявайте, г-н Костов поиска думата. Не видях.

ИВАН КОСТОВ: Аз искам, господа депутати, да разширим обхвата на тези недвижими имоти, които не бива да подлежат на приватизация или на продажба чрез търг. Освен тези, които са национализирани 1949 година, а вие трябва да знаете, а предполагам, че повечето знаят, че е много сложна системата, по която е извършвано отчуждаване, а и не само отчуждаване, а и принудителни продажби. Всичко това е извършвано като е изнасилвано законодателството по разни наредби. Много псевдозаконови основи, които са накарали частни собственици да се разделят с тази собственост, сега са атакуваеми дори от юридическа гледна точка. Това е правено, ако не се лъжа, до 1975 година. Последният път, когато хората са били принуждавани да си продават недвижима собственост, магазини и пр., мисля, че е средата на 70-те години.

Ето защо, може би наистина е разумно да сложим пречка и тези недвижности да не бъдат обявявани на търг, а може би след като се установи продажната цена, те да бъдат предложени на бившите им собственици, да бъдат върнати, ако са взети незаконно, или да бъдат изкупени обратно, ако са били принудени да бъдат продадени. Наистина въпросът е по-сложен от това, както ни изглежда сега. Защото наистина рискуваме семейно имущество на определени хора да отиде в чужди ръце по съвършено несправедлив начин.

Аз също се обръщам към Законодателната комисия, а хората са ми писали много писма в този смисъл, може би трябва да съобразим това нещо. Но това, което имах предвид, когато се съгласявах, малко прибързано както виждам сега, с текста, още отпреди, беше, че временният изпълнителен комитет все пак даваше санкция да се завърши или не това недвижимо имущество да се разпродава на търг. Считах, че това е достатъчна гаранция, но сега съм убеден, че не е достатъчна гаранция временният изпълнителен комитет. Въпреки

че има кметове, които направо пристъпват към връщане на тези имоти и мисля, че добре правят. Но въпреки това не е достатъчна гаранция и може би трябва да съобразим това в закона.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Костов, задоволява ли Ви идът до седем или до десет дни Законодателната комисия да внесе едно второ проекторешение с останалите текстове, свързано с решението на парламента от 17 август.

ИВАН КОСТОВ: Да.

РЕПЛИКА: Защо се бърза с една седмица или десет дни?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: С оглед на член 13 от закона, който приехме днес.

РЕПЛИКА: Нима срокът от десет дни е фатален?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Това да преценят господата. Има думата господин Иван Първанов.

ИВАН ПЪРВАНОВ: Уважаеми госпожи и господа! Все във връзка с разширяване обхвата на тези имущества. Парламентарната фракция на БЗНС "Никола Петков" внесе един всеобхватен проект за Закон за амнистията, който за първи път в исторически аспект предвижда връщане на конфискуваните и отнети имущества на пострадалите и осъдените лица. Преди малко чухме от господин председателя на Законодателната комисия Джеров, че този законопроект вероятно идващата седмица ще бъде включен в дневния ред.

Там не са малко имотите, които по този законопроект ще бъдат връщани на тези хора. Така че нека си представим за миг момента, в който ако приемем сега това решение, практически няма да можем да освободим тези имоти. И затова прав е господин Янчулев, нека не се бърза, просто да се стигне до едно съчетаване с този законопроект, за да може и имотите на тези лица да влязат в този обхват. Тоест, да не бъдат предмет на продажба на търг на тези хора, които ще откриват фирми.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Думата има господин Джеров и ще преминем към решаване на проблема.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Господин Първанов ми отне част от изказването. Моята мисъл беше насочена и в посока към евентуалния законопроект за амнистията, който започнахме да разглеждаме днес. Там има материал за работа в тази област.

Господин Янчулев преди малко направи изказване и за други закони. Имаше и други предложения във връзка с младежки домове. Казвам го най-общо, разсъждавайки в момента. И все пак поддържам становището на Законодателната комисия Великото Народно събрание да приеме двете точки от решени-

ето, като задължи Законодателната комисия в най-скоро време, не повече от десет дни например, да обсъди всички онези закони, които биха могли да бъдат включени в бъдеще в мораториума, а не само въпросите, които се разглеждат във връзка с амнистията. Има и други закони.

В момента имам възможност да разгледам законите, предложени от господин Янчулев, да кажем Закон за национализиране на частни, индустриални и мивни предприятия. Вие виждате обхвата на този закон. Той няма нищо общо с предложението на Законодателната комисия. По памет си спомням, че по силата на този закон можеха да бъдат конфискувани и жилища или вили на индустриалците, както ги наричахме.

Но това са въпроси, които изискват една по-задълбочена проверка и малко повече работа. Точка първа и втора, която ние ви предлагаме, нищо не пречи да бъде обсъдена и решена днес, а същевременно да ни задължите да направим съответната проверка. Но тази проверка е нещо много сложно, защото касае законодателство, което е извън практиката на всички тук присъстващи и ще трябва да правим проверка по държавните вестници.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Ясно е предложението. Преди да преминем към гласуване има думата господин Георги Марков. Аз ще направя предложение, стига да ви задоволява.

ГЕОРГИ МАРКОВ: Аз ще помоля Иван Костов и колегите юристи да помислят върху следното, за да може някак си сега да излезем от положението, да не спрем малката приватизация. Става дума за приватизация по член 13 от Указа на стопанската дейност. Става дума за държавни и общински фирми, а не за прехвърляне на обекти от българската държава в лицето на съответния общински народен съвет. Защото всички имоти, които са отчуждени или национализирани стават собственост на държавата, а се стопанисват от съответния общински народен съвет, респективно служба "Държавни имоти" към общинските народни съвети по местонахождението на имотите. Тук става дума за член 13: държавни и общински фирми да продават основни средства, включително и недвижими имоти на търг. И за да излезем от положението аз мисля, че е хубаво точка първа да стане така: "Отменя решението на Великото Народно събрание от 17 август 1990 година в частта му относно разпореждането с обекти от областта на туризма, търговията, услугите и общественото хранене, по реда на член 13 от Указа за стопанската дейност."

Става дума само за основни средства, в това число и недвижими имоти на държавни и общински фирми, на стопански организации, а не на държавата в лицето на съответния общински народен съвет.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Тук съвпадаме с колегата Марков изцяло. Безспорно е, че няма никаква пречка, ако към точка първа прибавим "по реда на член 13 от Указ 56 за стопанската дейност".

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Добре.

ГЛАСОВЕ: Да гласуваме.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Именно да гласуваме. Предлагам първо, народните представители да влязат в залата. Нали трябва да има все пак едно мнозинство, господа.

Чета проекта за решение:

"Първо, отменя решението на Великото Народно събрание от 17 август 1990 година в частта му относно разпореждането с обектите от областта на туризма, търговията, услугите и общественото хранене по реда на член 13 от Закона за изменение и допълнение на Указ 56.

Второ, спира разпореждането с обектите, отчуждени по Закона за отчуждаване на едрата градска покрита недвижима собственост и изкупени по реда на Постановление на 60 от 1975 година на Министерския съвет.

Трето, задължава Законодателната комисия на Великото Народно събрание в срок до десет дни...

ГЕОРГИ МАРКОВ: Много е.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Казвам до десет дни, ако искате в срок до седем дни, да предложи проект за решение във връзка и с други забрани, предвидени в решението на Великото Народно събрание от 17 август. "И други", за да има възможност да се включат евентуално проблеми, свързани с другите законодателства.

Струва ми се, че тази формулировка поне звучи ясно. Съгласен ли сте, господин Джеров?

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Напълно съм съгласен. Много е прецизно. Само бих си позволил "по член 13 от Указ 56".

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Да, извинете.

Народните представители, които са съгласни с това проекторешение в неговите три пункта, да гласуват. Има ли против, господа? - Шест. Въздържали се? - Седем.

Решението е в сила.

Обявявам 30 минути почивка.

(След почивката)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ (*звъни*): Господин Джеров, кой е докладчик на Законодателната комисия по законопроекта за наемните отношения? - Вие?

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Действително имаме да вършим работа, но като гледам празната зала, мъчно мога да достигна до доклад.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Още един момент тогава, господин Джеров.

И този път наистина дежурните служители да вземат от моето бюро един екземпляр от присъствените книги и ще се разпишат народните представители сега, които са в залата.

Има думата докладчикът на Законодателната комисия по точка трета от дневния ред, господин Александър Джеров.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Дами и господа народни представители! Да преминем, т.е. да разгледаме законопроекта за изменение на Закона за наемните отношения.

Това е закон, основният закон имам предвид, който беше изготвен през 1969 година от една работна група, в която участвах и аз. Последваха осем изменения на този закон и в момента сме пред деветото изменение, ако, разбира се, то бъде прието. Постарах се доколкото може в по-кратък вид да предложа онези изменения в този закон, които засягат всекидневието. Какво ме накара да направя предложението?

Всъщност няколко комисии, които са определени в закона, комисиите по член 15 и по член 30, не могат да работят. Това следва от промените в Закона за народните съвети и по този начин вече няма членове от тези комисии. И именно парирането на настаняването ни накара да стигнем дотук, за да внесем в пленарното заседание законопроекта за изменение на Закона за наемните отношения.

Предлаганите изменения засягат само онези текстове от Закона за наемните отношения, които просто е наложително да бъдат изменени. Така че не се касае до каприз, а до нещо, което е крайно необходимо в този момент.

Каква е причината първо, за да внесем предложение за изменение на Закона за наемните отношения?

На 13.03.1990 г. беше отменен Законът за собствеността на гражданите в глава първа и втора. На народните представители неюристи ще си позволя да напомня, че съгласно разпоредбите на глава първа от Закона за собствеността на гражданите, тогава в известен случай, когато едно семейство имаше две жилища и повече жилища, макар получени по наследство или по друг повод, в едното от тези жилища можеха да бъдат настанени наематели до навършване на

пълнолетие на детето-собственик или до сключването на брак. Това бяха ограничителни разпоредби, които от Закона за собствеността на гражданите бяха внесени и в Закона за наемните отношения.

При отпадане на глава първа и втора от Закона за собствеността на гражданите просто се налагаше още тогава Министерският съвет да внесе съответните изменения в Закона за наемните отношения, но това за съжаление не беше сторено. Така че парламентът е този, който сега ще трябва да коригира това несъответствие между два закона и да премахне една несправедливост.

Второто съображение да предложим на Великото Народно събрание изменение на Закона за наемните отношения е налагащата се демократизация. Трябва изцяло да изключим възможността в обекти, които са частна собственост да се извършва каквото и да е настаняване. Защото частна собственост могат да бъдат и апартаменти, но могат да бъдат и гаражи, и ателиета, и магазини, и други такива помещения. И спазвайки линията на демократизация се налага абсолютно да се забрани всякакво настаняване в обекти, наричам ги обекти, като най-общо понятие, които са частна собственост.

На трето място. Предишното Народно събрание внесе една нова насока в нашето законодателство - отмяна на особените юрисдикции, просто като основна линия. В тази връзка и в Закона за териториалното и селищно устройство бяха направени изменения, съгласно които особената комисия към Министерство на архитектурата и благоустройството беше премахната, за да може всички актове, издавани по ЗТСУ, да бъдат обжалвани единствено пред съда. Това е една линия в нашето законодателство, която продължава и тук ние също така предлагаме премахване на особените юрисдикции, за да може всички административни актове, издавани по Закона за наемните отношения да подлежат на обжалване по реда на Закона за административното производство. Това е всъщност едно унифициране на нашето законодателство.

Това бяха съображенията, за да бъдат предложени внесените пред вас изменения. До какво се свеждат тези изменения? Пред вас е законопроекът.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Джеров, аз бих Ви помолил и това ще бъде израз на едно уважение към народните представители, те сигурно не разполагат с основния Закон за наемните отношения, всяка промяна, която се предлага, да бъде съпроводена с прочетен от Вас текст на действащия закон, за да се види какво всъщност се предлага от парламентарната комисия.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Това беше моята идея във втората част на доклада. Дотук само изясних съображенията, поради които предлагаме на Вели-

кого Народно събрание изменението на Закона за пасмните отношения. (Георги Марков се обажда от място: "Това е първо четене")

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Въпреки това, първо четене...

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Ще ви чета текста, който сега съществува и ще ви прочета предложението на Законодателната комисия.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Заповядайте, господин Марков.

ГЕОРГИ МАРКОВ: Извинявайте, че взимам думата, но е по процедурен въпрос. Ние се намираме на първо четене на законопроекта. Има няколко принципиални момента, които господин Джеров изясни. Би могло от парламентарна група по един-двама души да вземат отношение. Сега ако тръгнем да четем стар текст-нов текст, просто три-четири часа ще загубим в текстове. Този закон отдавна се раздаде на народните представители. Предполага се, че те са достатъчно съвестни, отдавна са прочели текста в Библиотеката, запознали са се с промените и т.н. Сега да вървим текст по текст на първо четене ми се струва крайно непрецизно и ще затормозим целия процес. Няма да стане по-ясно от това на народните представители.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Марков, аз разбира се, не искам да внушавам нищо, но, за да се гласува даже по принцип, трябва да се знае за какво става дума.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Ако колегите депутати ми разрешат нека да въведем един такъв ред при бъдещото гласуване за изменение на законите.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Даже би трябвало, господин Джеров, и това ние трябва да го направим като Бюро, това предложение да бъде снабдено в лявата част на листа със стария текст и в дясната част с новото предложение.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: За да могат всички народни представители, пак казвам неюристи, защото за нас, юристите, е лесно, да се знае за какво става дума - отменя се член десети, примерно. Но какво означава този член десети?

Съвсем накратко ще се опитам да намаля времето, което ще използвам, но все пак бих помолил, нека при първото четене, именно след разясняване на закона, да бъдат направени изказванията, за да може при второто четене само принципино да чуем някои становища редакционно и да бъде по-лесно, отколкото при второто четене на Указ 56.

Сегашният член първи, алинея първа: "По реда на този закон се извършва настаняване в държавни жилищни помещения, в жилищни помещения на кооперативни и други обществени организации, както и в помещения и места в

границите на населени места, предназначени за стопански и административни нужди."

Предлагаме: "По реда на този закон се извършва настаняване в жилищни помещения и помещения, предназначени за стопански, административни нужди, собственост на държавата, общините, кооперативни и обществени организации."

Или още тук даваме приложното поле на закона - да няма настаняване, както преди малко казах, в обекти на граждани.

Предлагаме останалите алинеи, следващите алинеи от втора до пета да бъдат отменени.

Втората алинея: "Не се допуска настаняване в имоти, собственост на граждани, с изключение на, тоест забранява се, но веднага започват изключенията, и почваме - имоти, предназначени за стопански и административни нужди, жилища и вили, предоставени от техните собственици на народните съвети или на ведомствата по член 18, алинея 3, за отдаване под наем."

Четвърта точка: "Жилищата и вилите на български и чужди граждани, установили се да живеят постоянно в чужбина. В тези имоти не се извършва настаняване, когато са необходими за задоволяване на жилищни или професионални нужди на съпрузите или роднините по права линия на тези граждани, на собствениците на имотите, на членовете на семействата и на роднините по права линия."

Алинея трета: "В тези жилища се настаняват граждани, посочени в член 22 или други граждани само за срок, говорим за частните жилища, в които се настаняват наематели, само за срок до навършване пълнолетието на неговия собственик. Този срок може да бъде продължен от органа по настаняване до сключване брак от собственика, ако не е осигурена жилищна площ, където е живял до навършване на пълнолетието."

И алинея четвърта: "По случаите на алинея втора, притежателите на жилища са длъжни в тримесечен срок от сключване на брака или от придобиване по наследство, да уведомят народния съвет кое от жилищата предлагат за настаняване и т.н."

Тоест, всичките тези норми са ограничаване на елементарните нужди на гражданите.

В член 10 се предлага алинея втора и трета да се отменят. За какво става дума?

Член десети определя, че наемната цена се определя на квадратен метър полезна площ, въз основа на наемна тарифа. Това е принципът при настаняване в държавни жилища.

Алинея втора предвижда: "На определен наем по тарифата по предходната алинея се заплаща и в случаите, когато има настаняване в частни жилища."

Или това означава, че тогава, когато в едно частно жилище бъде настанен наемател или не само в жилище, но и в гараж, и в магазин, се плаща нормиран наем, което означава, по 19 стотинки на квадратен метър.

Член 11: "Всички освободени жилищни помещения трябва да бъдат обявени от домоуправителите и от собствениците." Тук премахваме "собствениците" и ограничаваме само до домоуправителите. Защото държавните имоти са държавни имоти, те имат само домоуправители. Собственикът не е длъжен да декларира апартамента си, когато той бъде освободен от наемателите, за да може органът по настаняване в него да настани нуждаещи се граждани.

Член 14 и 15 се отменят.

Именно затова говорим, за юрисдикциите. Настаняването, както знаете, става с настанителна заповед. И оттук следва член 14: "Когато някой неправилно е предпочетен пред друг изпълнителният комитет по предложение на член на изпълнителния комитет или по жалба на заинтересован може да отмени заповедта за настаняване. Изпълнителният комитет е длъжен да се произнесе в месечен срок и т.н."

Или както преди малко ви казах - настаняването става със заповед. Заповедта се обжалва, както в другите закони, като административен акт по реда на Закона за административното производство и се стига до съд, а не до комисия при изпълнителния комитет.

Член 15. "Извън случаите, извън предходния член заинтересованото лице може в двуседмичен срок да обжалва заповедта за настаняване и за определяне на наема пред комисия при общинския народен съвет в състав: председател, районен съдия, членове - съветник от общинския народен съвет и един представител на Отечествения съюз".

Стигаме дотам, че тази комисия не може да се събере.

В член 23 се отменя алинея трета. Става дума за същото: в двумесечен срок от съобщението заповедта може да се обжалва по реда на член 15, по административен ред. То е следствие от предходното, за което ви казах или следствие от принципа - административен акт се обжалва по Закона за административното производство. Той е създаден и за това.

Глава четвърта предлагаме да се отмени. Глава четвърта има три члена.

Член 24: "Наемните отношения за жилище и други помещения - собственост на гражданите, с изключение на тези по раздел пети, се уреждат със Закона за задълженията и договорите."

А раздел пети е настаняване в места, предназначени за стопански и административни нужди.

Алинея втора на член 24: "Не могат да се отдават под наем жилища или вили, собственост на граждани, на държавни учреждения, предприятия, кооперации и други обществени организации за административно-стопански нужди."

Ограничението идва, че жилищата на гражданите могат да се отдават под наем само за жилищни нужди, но не могат да се отдават по сега действащия Закон за административни и стопански нужди. Или, ако притежавам един апартамент, не мога да го отдам на една фирма, за да работи в него.

Член 25 също предлагаме да бъде отменен. "Наемната цена се определя по споразумение, но не може да надвишава размера на наема по тарифа, одобрена от Министерския съвет". По сега действащата тарифа в този случай се определя наем средно по 2 лева на квадратен метър, а при положение, че се отдава под наем целият апартамент, наемът не може да бъде повече от 75 на сто от общоопределения размер. Известно е на всички, че наемните договори вече се сключват съвсем свободно. Никой не спазва тази тарифа, а на мен ми се струва, че е крайно време да ограничим това вмешателство в частните договори.

Член 26 предлагаме също да отпадне: "Когато при прекратяване на брака семейното жилище, собственост на единия съпруг или на негови близки, е предоставено временно на другия съпруг, между собственика и съпруга, на когото то е предоставено, възникват наемни отношения. Размерът на наема се определя по реда на предходния член". Тоест по тарифата.

Член 27, който гласи: "В свободни помещения, предназначени за стопански, административни или други държавни и обществени нужди и места, подходящи за такава цел, могат да бъдат настанявани държавни учреждения и предприятия, кооперации и други обществени организации". Предлагаме текстът да се редуцира до следното изречение: "В свободни помещения държавна собственост, стопанисвани от общинските народни съвети, предназначени за стопански и административни нужди могат да се настаняват учреждения, предприятия, кооперативни и обществени организации, фирми и граждани".

Член 28 сега: "При важна или належаща държавна или обществена нужда държавни учреждения и предприятия, кооперации и други обществени организации могат да бъдат настанявани в подходящи помещения и места, с предназначение по ал.1 на предходния член, които не се използват достатъчно". Виждате неопределеността на текста. "В такива случаи може да се постанови от комисията по член 30 съгъстяване или разместване в насти помещения при справедливо обезщетяване за произлезли щети. Искания за по-голямо обезщете-

ние могат да се правят по съдебен ред". По-усложнено не бихме могли да искаме.

Предлагаме разпоредбата да добие следната редакция: "Не се разрешава настаняване за административни нужди в магазинни помещения." Или по-точно какво търсим? Магазинното помещение има свое предназначение. То е създадено, за да бъде магазин, а не вътре в него да седнат администраторите на бюрата, както на много места в София можем да видим магазини да служат вместо за търговски нужди - за бюра и за заседания.

Член 30, който е също един от основно изменените. Става дума за: "Настаняването става по решение на комисия при окръжния народен съвет в състав: председател, член на изпълнителния комитет и членове - съдия при окръжния съд, представител на окръжния комитет на Отечествения съюз и т.н.". Предлагаме изцяло отмяна на тази разпоредба. Да стане: "Настаняването се извършва от председателя на изпълнителния комитет на общинския народен съвет по местонахождението на имота с настанителна заповед". Процедурата е опростена. Председателят настанява, а ако има някакво недоволство - по реда на Закона за административното производство.

Член 32. Чета текста: "Наемната цена се определя от комисията по член 30 въз основа на тарифа и т.н." Предлагаме нова редакция на член 32: "Наемната цена се определя в настанителната заповед въз основа на тарифа, одобрена от Министерския съвет." Става дума за държавните обекти.

Предлагаме член 33 да отпадне. Той гласи: "Решението на комисията може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението пред изпълнителния комитет на народния съвет, при който е образувана. Решението на изпълнителния комитет на народния съвет не може да се обжалва." Една норма, която от правна гледна точка и от гледище на момента не може да бъде запазена.

Член 34 гласи: "Влезлите в сила решения на комисията (виждате вече следствието от промяната) се изпълняват от органите на общинския народен съвет". Предлагаме: "Влезлите в сила настанителни заповеди се изпълняват от органите на общинския народен съвет". Няма решение на комисията. Трябва да бъде със заповедта.

Член 36 създава основанията за прекратяване на наемния договор. Сегашната точка 3 гласи: "Може да бъде развален наемният договор в случай на: поради нарушаване от наемателя правилата на социалистическото общежитие". Вместо него предлагаме: "Поради грубо нарушаване на морала от сънаемателя."

Точка 9. "Наемният договор може да бъде развален (става дума за частните жилища) за задоволяване на жилищни или професионални нужди на собст-

веника, на членове на неговото семейство или на роднини по права линия". Предлагаме: "По искане на собственика при спазване разпоредбите на Закона за задълженията и договорите в случаите на заварени наематели в имот и собственост на граждани". Или един ред за разваляне на договора. Законът за задълженията, който е основен закон, създава основания кога един наемен договор може да бъде развален. Всичко трябва да бъде подчинено само на един ред, а не в този случай по този закон, в друг втори закон, в трети случай по трети закон. Унификацията винаги е най-доброто.

И накрая остават още няколко неща. Щях да кажа незначителни, но всъщност следва един от основните текстове. Предлагаме създаването на нова глава с нова разпоредба, която гласи: "Всички административни актове по този закон се обжалват по реда на Закона за административното производство". Това е генералният текст. Настаняване със заповед, обжалване по Закона за административното производство.

И последното, което трябва да ви докладвам. Преди малко казах, че предлагаме член 28 да добие редакцията: "Не се разрешава настаняване за административни нужди в магазинни помещения." Но такива случаи имаме и в момента, съществуват. Затова с параграф 15, предложен, разбира се, казваме: "За заварените случаи на настаняване в магазинни договорите за наем се прекратяват не по-рано от 6-месечен срок от влизане на закона в сила по реда на Закона за задълженията и договорите." Защо поставяме този срок?

Той е напълно коректен. В момента, както вече казах няколко пъти, в магазинни помещения има настанени наематели, т.е. учреждения, които работят. Ако законът влезе в сила след 10-15 дни това ще създаде условия и правна възможност за всички собственици веднага да заведат дела и да извадят наемателите. Все пак е редно да се остави един 6-месечен срок, в който постепенно наемателят, съзнавайки, че ще бъде изваден, да потърси някакви възможности и да излезе. Така че 6 месеца за завеждане на дело и оттам нататък делото се движи на основание Закона за задълженията и договорите, по член 238 и т.н.

Това е, което предлагаме на вниманието на народните представители.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви също, г-н Джеров. Открита е дискусията по точка 3 от дневния ред. Пръв поиска думата народният представител г-н Димитър Георгиев.

ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ: Уважаеми г-н председателю, уважаеми колеги народни представители! Вземам думата и като член на Законодателната комисия, за да подкрепя законопроекта, внесен от г-н Джеров, който е вносител, освен че и говори като председател на Законодателната комисия с молба да го

подкрепите, за да можем всички заедно да го гласуваме още тази вечер на първо четене.

Този законопроект има сегашната си редакция след едно задълбочено обсъждане и градивни дискусии в Законодателната комисия. Ще си позволя да ангажирам вниманието ви върху няколко принципни въпроса, разбира се кратко и телеграмно.

Основната нишка, лйтмотивът, ако може така да се каже, на предлаганите изменения и допълнения по този законопроект е демократизирането, либерализирането на Закона за наемните отношения. То намира конкретен израз в няколко насоки.

Една от тях е заличаване, отпадане на някои сегашни текстове, които очевидно не съответствуват на демократичните изменения в нашето общество, след 10 ноември м.г., или биха се оказали своего рода спънка на развитието на тези процеси. Без да бъда изчерпателен ще посоча някои от тях.

Така в чл.1, който вие чухте, се внасят такива промени, при които отпада възможността на органите на съветите да настаняват за каквато и да било нужда и когото и да било в помещения, собственост на гражданите. Със сега действащите разпоредби по чл.1 от ал.2 до ал.4 по Закона за наемните отношения е създаден такъв сложен лабиринт от правни норми, с които текстово "по изключение", а фактически в действителност като правило се посяга върху възможността собственикът да упражнява пълновластно правото си на собственост върху жилищни и нежилищни помещения чрез отдаването им под наем. Тази, меко казано, несправедливост се премахва с предлаганото изменение на текста. Собственикът сам ще решава на кого и при какви условия може да предостави такива помещения под наем. И то по друг ред - по реда на Закона за задълженията и договорите, чието приложно поле се разширява за сметка на стесняване на приложното поле на Закона за наемните отношения.

В този смисъл са предлаганите изменения по чл.10 с отпадане на ал.2 и 3, отпадане на чл.24, 25 и 26, забраната по новата редакция на чл.28 да не се разрешава настаняване за административни нужди или в магазинни помещения на граждани и т.н., и т.н., нещо, което досега ставаше и ни е ясно как собствениците търпяха тези тегоби.

Друг конкретен израз на демократизирането на Закона за наемните отношения е засилването на правните гаранции за защита на накърнените интереси на заинтересованите лица. Тук преди всичко трябва да се каже, че се предлага премахването на особените юрисдикции по чл.15 и чл.30 от Закона за наемните отношения. Административните актове по този закон ще се обжалват по реда на Закона за административното производство.

Бих желал да ви кажа няколко думи във връзка с необходимостта на тези особени юрисдикции извън това, което каза г-н Джеров. Сегашният състав от съдия, съветник, респективно член на изпълнителния комитет и представител на Отечествения фронт или съюз сега е твърде странен. Това противоречи на идеята за разделение на властите, тъй като особената юрисдикция заседава в състав, който съединява в едно изпълнителната и съдебната власт, гарантирана с представител на Отечествения съюз. Нещо, което противоречи на нашите идеи за разделение на властите.

Тези юрисдикции по същество са станали в повечето случаи проводници на принципите на целесъобразност, зад които съветите се крият, за да накърняват правата на гражданите. Съдията в тези комисии (участник и в двете) е потиснат и често, волно или неволно се е съгласявал с подписването на актове, в чиято законосъобразност можем да се усъним. Предвиденият по чл.15 от Закона за наемните отношения съдебен контрол чрез извънредния способ по реда на надзора е поначало осакатено производство и не е пълна гаранция за отстраняване на закононарушенията, а предвиденият начин на обжалване на решенията на особената юрисдикция по чл.30, забележете, правораздавателен орган, казано грубо, решението му се обжалва пред изпълнителния комитет на съответния общински народен съвет. Едва ли може да се говори за гаранция за законосъобразност. Такава гаранция за законосъобразност е предлаганото изменение сега - по реда на Закона за административното производство да се обжалват пред окръжните съдилища всички административни актове по този закон.

Искам да ви кажа, че в Законодателната комисия се постави такъв въпрос чрез представители на Министерството на правосъдието, че ще се натоварят окръжните съдилища, където ще бъде подсъдно производството, ще нарасне обемът на работата им. Това безспорно ще е така. Но подобно обстоятелство не може да е пречка за засилване на правните гаранции на гражданите за законност. При нужда може да се препоръча и съдействува на съответните органи за изменение на щата в съответните окръжни съдилища, където има такава натоварване. Имайте предвид, че този закон главно ще се прилага в големите градове и едва ли в селата.

Спрях се само на отделни новели, предложени ни с проекта за изменение и допълнение на Закона за наемните отношения. Възможно е да постъпят и други предложения за изменения и допълнения сега по време на дискусиата. Лично аз като член на Законодателната комисия в конструктивен дух съм готов да участвувам в тяхното обсъждане за по-нататъшно демократизиране и либерализиране и на този закон, както и на цялото ни законодателство.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има думата народният представител Лъчезар Шиков.

ЛЪЧЕЗАР ШИКОВ: Уважаеми господин председателстващи, уважаеми колеги народни представители! Подкрепям като цяло вношения за разглеждане във Великото Народно събрание законопроект за изменение и допълнение на Закона за наемните отношения. Изразявам едно убеждение, че той ще създаде по-благоприятни норми за жилищно настаняване.

Напълно подкрепям отменянето на глава IV с членове 24, 25 и 26. Изискванията на закона, залегнали в тях, досега и без друго никой в нашата Република България не ги изпълняваше. Тази отмяна съответствува на отмяната на чл.40 от същия закон. Тя обаче трябва да намери място по-нататък и при разглеждането на измененията на Наказателния кодекс и по-конкретно на чл.225а, с който се предвижда лишаване от свобода на лица, които получават наемна цена над законодопустимата.

Имам две предложения.

Първото, да не отменяме изцяло чл.26 от Закона за наемните отношения, като е възможно да се заличат всички текстове, с изключение на последното изречение, което гласи, че лицата, които имат право на издръжка, не дължат наем на собственика на жилището. Мотиви за това. С отменянето изцяло на чл.26 от закона ще се създадат много проблеми за бившия съпруг, комуто въз основа на чл.107 от Семейния кодекс съдът е предоставил ползването на семейното жилище. При предлаганата от г-н Джеров отмяна на чл.26 той трябва да плаща наемна цена.

Второто ми предложение. С оглед отмяната на чл.40б и чл.10, ал.6, предлагам нов текст, който да се прибави към чл.36 със следното съдържание: органите по настаняването прекратяват в едномесечен срок наемното правоотношение на наематели, придобили - те или членовете на семействата им, собствено жилище или вила, годни за целогодишно ползване.

Предложението ще ви оставя в писмен вид.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря, г-н Шиков. Давам думата на народния представител г-н Стою Дулев.

СТОЮ ДУЛЕВ: Господин председател, уважаеми народни представители! Разглеждаме един законопроект, който има изключително важно социално значение и ще има социален отзвук това, което ще решаваме с промените в Закона за наемните отношения. Аз бих искал, понеже е обсъждане на първо четене, да поставя няколко принципи въпроса, които заслужават по мое мнение особено внимание. Първият въпрос. Не се ли занимаваме отново с кърпене на

стара дреха, като предварително знаем, че от кърпенето дрехата няма да стане нова. Така направихме между другото вчера и миналите дни с Указ 56. И на мен ми се струва, че не бива да повтаряме това, което направихме с Указ 56. Защо? Моето мнение е, че ние ще възбудим определени социални напрежения с онова, което се предлага, тъй като има много хора, които по досегашната система на този Закон за наемните отношения, която по мое мнение е административна и съвсем не отговаря и не е в духа на измененията и реформите, които ще правим в нашата икономика в прехода ѝ към пазарна икономика. Има много хора, които са настанени в частни жилища. И ние трябва да помислим, преди да вземем решение, даже и със срок от 6 месеца, какви ще бъдат последиците от тези промени, които ще настъпят и дали това ще е оправдано да се прави по този начин, по който го правим или ще трябва да търсим друго решение.

Втори въпрос. Аз се опасявам, че независимо, че предложенията са съблазнителни и могат да бъдат подкрепени, ние не отиваме много далече от досегашната система на администриране и даже въвеждаме някои допълнителни ограничения в отношенията на собственост, които от гледна точка на перспективните решения също ще бъдат не особено жизнеспособни. Имам предвид за ограниченията, които налагаме върху начина на ползване на жилищния фонд, който е частна собственост и ограниченията, които налагаме по това за какво могат да се използват магазините или други площи в сградите на частни собственици.

Най-много обаче мен ме смущава онова, което е свързано с наемите и тяхното определяне и начина, по който този въпрос се разглежда.

Аз считам, че ние нямаме право във от ценовата реформа, във от разглеждането на основния въпрос за създаване, за формиране на един нормален пазар на жилища - да разглеждаме въпроса за наемите сега, тъй като се намираме в една нова обстановка и тази нова обстановка изисква въпросите за наемите да разглеждаме като част от цялостната ценова реформа, тъй като наемът е цена за ползване на жилището. Мисля, че в това отношение ние нямаме разработена концепция. И в този смисъл измененията, които ще направим, отново ще носят ограничителен характер и няма да съдействуват за създаване на жилищен пазар.

Струва ми се, че има още един въпрос, на който трябва да си отговорим. Аз съм за това в бъдеще не да говорим за настаняване, настаняване може да има само за една част от жилищния фонд, който се строи със средства на общините за решаване на социални цели. И тези въпроси могат да бъдат третирани. Останалата огромна част, която е 3/4 от жилищния фонд на нашата на-

ция, трябва да бъде поставена на принципите на договарянето. И тук тези въпроси трябва да се решават действително между свободни хора - собственикът, като предлагаш жилищна услуга и наемателят - като покупател на тази услуга. И взаимоотношенията трябва да се уреждат на пазарен принцип, така както ще се уреждат между купувача и продавача на останалия пазар. Не бива ние да продължаваме измененията. Това е мое убеждение. Ако греша, моля да не се взема предвид моето мнение. Но аз считам, че ние правим промени, които имат палеативен характер от гледна точка на въпросите, които ще решаваме, макар че считам, че те ще внесат по-голяма справедливост. Но все едно, ние решаваме и обновяваме или така да се каже реконструираме една конструкция, която по дефиниция няма да ни върши работа в далечна перспектива.

Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Думата има народният представител г-н Георги Марков.

ГЕОРГИ МАРКОВ: Уважаеми госпожи и господа народни представители! Аз ще бъда кратък. Много се радвам, че сега имам възможност да взема думата, за да взема отношение по това, което каза колегата преди мен. Аз съм сигурен, че законът, който сега ще приемем на първо четене, ще се посрещне с огромен интерес и огромно задоволство от цялата наша общественост, защото всички ние сме наясно, че не можем да решим жилищния въпрос с магическа пръчка. Но едно, което можем да направим, това е да създадем максимални гаранции за гражданите, че макар и оскъдните на брой общински жилища ще отиват точно в най-нуждаещите се, ще бъдат раздалени точно най-справедливо на многодетните и младите семейства и на социално слабите слоеве от населението. И в това е големият смисъл на изменението, което се предлага.

Съгласен съм с преждеговорившия, че е необходим нов Закон за наемните отношения. Но той ще бъде част от една нова жилищна политика, като част от една верига закони, оформящи новата жилищна политика, за която ние не сме готови. Сега на този етап това, което предвиждаме, е за пръв път у нас да се създаде съдебен контрол върху актовете на жилищните служби при общинските народни съвети, а не както досега - жалбите да се гледат от комисия при народните съвети, т.е. да обжалваш пред този, от когото се жалиш. Сега жалбите ще бъдат разглеждани от трима съдии при задължително участие на прокурор. По-голяма гаранция от тази за гражданите ние не можем и да предвидим, тъй като е ясно, че съдебните гаранции са най-висши в системата на правните гаранции.

А защо сега, точно днес се налага да приемем този закон? Аз мисля, че г-н Джеров обясни. Самите комисии, колкото и негодни да бяха те, наред с всич-

ко друго спряха и да работят поради това, че не могат да формират състав. Изтече мандатът на народните съветници, няма член на ОФ - блокира се работата на комисиите, гражданите подават жалби срещу актовете на жилищните служби, няма кой да ги разгледа. Това е големият смисъл на реформата.

Същото касае и комисията по чл.30. Тя също спря да функционира. Затова ние предвиждаме там да се извършва настаняване от председателя на изпълнителния комитет на общинския народен съвет по местонахождението на държавния имот. И там предвиждаме съдебен контрол по Закона за административното производство.

Що се касае до разпоредбата, забраняваща настаняване в магазинни помещения. Става дума за магазинни помещения, които са държавна собственост. И аз мисля, че и това ще се приветствува от нашата общественост. Всички ние или по-голямата част в момента живеем в София. Виждате колко магазини по естеството си държавни помещения, особено в централната част на столицата, са заети от различни служби, главни счетоводители, лични състави и т.н.

Аз мисля, че ще бъде приветствувана и разпоредбата, че преустановяваме вече настаняването по административен ред на имоти, собственост на граждани, в т.ч. и на българските граждани, живеещи в чужбина. В тези четири пункта е големият смисъл на реформите.

И аз не съм съгласен с Вас, г-н Дулев. Вие казвате, че нямаме пазар на жилищата. Напротив, между гражданите в България вече има пазар на жилищата, след като Наредбата за цените на недвижимите имоти и след отмяната на глава I и глава II от ЗСГ фактически се прилага само за продажбата на държавните жилища. Там 150 лв. на квадратен метър за панелно и 170 лв. за монолитно строителство остана само за продажбата на новопостроените държавни жилища и на тези, които се продават по Наредбата за държавните имоти между гражданите, включително и при съдебна делба. Тук е г-н Грозданов, Корнезов не го виждам, те са практикуващи съдии. Това става по пазарни цени. И сега съгласете се, но 2 лв. и 40 ст., както е по §16 от Тарифата за наемите за 1 квадратен метър жилище в София и 10 ст. за един квадратен метър земя, ами това е по-малко от 1 квадратен метър мокет. Вече се писа и Живко Сталев навремето във в. "Антени" писа по тези неща. Стигна се дотам, че вече жилищата практически се отдават не под наем за валута, а срещу осигуряване на работа в чужбина. А ние продължаваме да си държим на този член 25 от закона, който препраща към §16 от тарифата.

Аз съм съгласен с някои колеги, които се изказаха. Може да се обмисли чл.26. Ние с Грозданов говорихме преди малко. Може и по чл.1 нещо да се помисли. Но като цяло законопроектът следва да се подкрепи. И най-големият

смисъл е въвеждането на съдебен контрол върху актовете на жилищните служби като една гаранция, че ще се гарантира максимална справедливост при раздаването им, нещо, което за съжаление толкова много години не беше станало.

Аз затова ви предлагам - нека гласуваме сега законопроекта на първо четене. Ще бъдат взети предвид всичките ви бележки. Някои коментари, които правихме тук с колеги юристи, също ще обсъдим. Но предлагам да го приемем на първо четене. Аз съм сигурен, че той ще се посрещне със задоволство от нашата общественост. Той е приоритетен, наложителен закон.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Думата има народният представител г-н Любен Корнезов или не съм разбрал добре? То било усмивка и благоприятен знак, а не искане на думата. Има ли оратори по закона? Заповядайте.

ВЪЛКАНА ТОДОРОВА: Уважаеми дами и господа! Аз приветствувам това изменение на закона, но не мога да се съглася с чл.30, според който настаняването се извършва от председателя на изпълнителния комитет на общинския народен съвет. Аз мисля, че и досегашната практика беше точно такава. Решението се вземаше де факто от председателя на общинския народен съвет, а комисиите съществуваха формално. Аз мисля, че не бива въпросът за жилищата, който стои много болезнено навсякъде във всички градове, да се решава еднолично и затова предлагам в този член да се запише, че настаняването се извършва по решение на изпълнителния комитет, а не еднолично от председателя. Точно така е записано, аз така го разбирам. Тук става въпрос за еднолично решение на председателя на изпълнителния комитет.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Да, така е написано. Права е. Има ли други оратори? Не се виждат. Моля народните представители да заемат местата си в залата. Текат 3 минути, ще се гласува по същество.

СТЕФАН НЕШЕВ: (от място) Имам молба за процедурно предложение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Заповядайте, г-н Нешев. Моля дежурните служители да поканят народните представители да влязат в залата.

СТЕФАН НЕШЕВ: Уважаемо председателство, уважаеми колеги! Стефан Нешев, 114 Русенски район. Казвам го съзнателно, защото искам да поема отговорност за думите, които ще ви кажа. По редица случаи ние прекратяваме преждевременно, поради липса на кворум. Сега залата е полупразна. Много моля ръководството на Народното събрание да направи необходимата проверка и да публикува всички онези, които си позволяват безпричинно да отсъствуват, за да знае българският народ, кои народни представители имат съзнание-

то да носят тази отговорност народен представител. Благодаря ви. (*Ръкопляскания*)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господа! Бюрото продължава предложението на г-н Нешев така: след гласуването сега ще помоля във втората колона на тази присъствена книга да се подпишат тези, които са в залата. Така е, г-н Вълканов, така е. Това ще стане със съдействието на дежурните служители и утре този списък наистина, след анализ само на отсъствието по крайно уважителни причини, ще бъде оповестен.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ (*от място*): Всяка вечер го казвате това, г-н Ганев, но не го правите!

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви за укора. Утре това ще бъде сторено.

3 минути изтичат. (*В залата от страничните врати влизат народни представители*) Прилив на народни представители няма, но все пак идват. (*Звъни*)

Преминаваме към гласуване. Моля за тишина в залата и да се затворят вратите. Моля народните представители, които са съгласни на първо гласуване по принцип със законопроекта за изменение и допълнение на Закона за наемните отношения, да гласуват. Мнозинството сякаш е подчертано. Има ли против? Да се преброят "против". 2 души са - против. Въздържали се? - 4. Законопроектът е приет по принцип. (*Ръкопляскания*)

Господин Джеров, ще има ли възможност Законодателната комисия за заседанието утре, което ще бъде обявено след малко от 10.30 ч. да предложи законопроекта на второ четене. Мисля, че предложенията не са много и ако можете да се съберете, да речем, в 8 или 8.30, моля ви за становище.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Така, както бяха направени предложенията, записани от нас, струва ми се, че за 1 час биха могли да бъдат обсъдени от Законодателната комисия. Според мен е правилно утре да приключим със законопроекта за наемните отношения.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: А Законът за наказателния кодекс - измененията и допълненията готови ли са, както каза г-жа Младенова преди малко?

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Те бяха гласувани, само редакционната поправка не зная дали г-жа Младенова успя да направи. Мисля, че са направени, но трябва да бъдат пуснати между народните представители, както винаги е работила Законодателната комисия, със съответните мотиви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Добре, това също трябва да се има предвид за утрешния дневен ред и ръководството на комисията трябва

да се постарее това да бъде така. Заповядайте, г-н Джеров, едно писмено предложение по законопроекта. *(Предава му писменото предложение)*

Още няколко минути внимание. Чухте предложението на Бюрото за утвърдения дневен ред. Той трябва да включи най-малко тези два законопроекта и ръководството на Комисията по правата на човека ще предложи едно кратко заявление от името на комисията.

Да. И утре Конституционната комисия ще докладва хода на работата й. *(Реплика: "А Мандатната?")*

Мандатната - не се вижда Митрополит Панкратий още. Ще бъде потърсен за това.

Комисията по националната сигурност - веднага след това заседание ще се събере в залата на Мандатната комисия.

Парламентарната група на БСП се събира в края на това заседание, сега, в зала "Изток".

Още един момент! Това е далечно, ми се струва. Членовете на Комисията по труда, социалната защита, струва ми се, че това съобщение беше направено, за утре в 9.30 ч.

На 12 декември, това е малко далечно, но все пак, от 8 ч. в зала 402, II етаж, в сградата на бившия Комитет за държавен и народен контрол ще заседава Комисията по молбите, жалбите и предложенията на гражданите.

Дежурните служители! Елате и вие, и вие. Всички народни представители, които са в залата, ще трябва преди да излязат да минат тук и да се подпишат на втората колона на тази присъствена книга. *(Реплики)* Ако сте готови. Не юридическо. А комисията мина ли, Аграрната комисия? Моля? Добре, и това ще се включи утре в дневния ред. Благодаря ви.

Спокойно, време има за това подписване. Въпросът е да го направите! Моля ви! *(Звъни)*

Законодателната комисия се кани сега в тази зала да остане за малко.

Утре от 10.30 ч. сутринта.

Закривам заседанието.

(Закрито в 19 ч. и 15 мин.)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ НА
ВЕЛИКОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ:
ГИНЬО ГАНЕВ